www.svoboda-news.com

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
New York's Telephone: BArclay 7-4125

РІК LXVII. Ч. 219. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 15-го ЛИСТОПАДА 1960 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 15, 1960 No. 219. VOL. LXVII.

КЕННЕДІ ПОСТУПОВО ОРГАНІЗУЄ НОВУ АДМІНІСТРАЦІЮ

Еллен Доллес і Едґар Гувер залишаються на своїх постах. Джордж Аллен зрезиґнував. Гаджес найменований секретарем торгівлії. Плянується уніфікація командування збройними силами. П'єр Салінґер новий пресовий секретар Білого Дому. Кеннеді переговорює з Ніксоном

Палм Біч. — Новообраний президент Джан Ф. Кеннеді, що приїхав сюди на двотижневі вакації, почав уже поступово організувати нову адміністрацію, що має разом з ним перебрати владу 20-го січня. Ще перед виїздом на вакації минулого четверга 10-го листопада, президент елект Кеннеді заявив під час першої формальної пресової конференції, що він просив директора Центральної Розвідчої Аґенції Аллена В Доллеса і директора Федерального Бюра Інвестиґацій Едґара Гувера залишитися на своїх становищах, на що вони погодилися, і таким способом буде „продовжуватися стабільність праці". Доллес працює в своїй ділянці від часів президентури Вудро Вилсона, а Гувер займає своє становище майже такий самий час. Кеннеді назначив на свого зв'язкового з Білим Домом Кларка М. Кліффорда, який свого часу був дорадником президентта Гаррі С. Трумана. Джеймс М. Ленді, колишній декан правничого факультету при Гарвардському університеті має вивчати федеральні реґуляційні аґенції та старатися їх поліпшити. Крім нього на своїх дорадників обраний на пезид. Кеннеді покликав ще таких людей: 32-річний Теодор Чолкін Соренсон є „головним шефом штабу ідей" і його називають адміністраційним асистентом Кеннеді. Він данського і російского походження. 35-річний П'єр Еміл Салінґер є пресовим секретарем Кеннеді. 36-річний правник Кеннет Р. О'Доннел і 37-річний Андрю Т. Гетчер найменовані дорадниками нововибраного президента; вони помагали йому в його теперішній і в давніших виборчих кампаніях. Директор Інформаційної Аґенції ЗФА Дж. В. Аллен зрезиґнував із становища. Аллен працював 30 років в державному департаменті. Тепер він залишає федеральну службу, бо йому запропоновули становище президента Інкорпорації Тютюнового Інституту.

12-го листопада президент-елект Кеннеді повідомив про першу свою номінацію на члена свого кабінету, вибираючи губернатора Норт Каролайни Лютера Г. Гаджеса на секретаря торгівлі. Гаджес був давніше промисловцем. під час цих виборів він грав визначну ролю в передвиборчій кампані і подбав про те що деякі південні стейти голосували за демократів. Губернатор Гаджес є за те, щоб збільшити торгівлю з заокеанськими державами, він не є скрайнім політиком в цій ділянці. В політичних колах цікавляться, хто стане державним секретарем в уряді Кеннеді. Одні згадують Адлея Стівенсона і колишнього конґресмена Бовлса ,але добре поінформовані гадають, що Кеннеді зробить всім несподіванку, і найменує на це відповідальне становище когось, про кого ніхто не думає. Кеннеді має зустрітися з бразилійським президентом-електом Ханієм Квадросом і з німецьким канцлером Аденауером. Коли це буде, ще не є відоме, як заявив пресовий секретар Кеннеді П'єр Е Салінґер.

Дорадчий комітет президента - електа опублікував свої пропозиції, як треба зреалізувати організацію збройних сил країни, щоб було більше об'єднання оборонних зусиль. Цей комітет зорганізував Кеннеді під час виборчої кампанії. Згідно з пропозиціями цього комітету треба б скріпити владу секретаря оборони і зліквідувати секретаріяти окремих родів збройних сил (летунства, армії і фльоти), а замість них створити окремий пост підсекретаря оборони. Треба б зліквідувати численні пости асистентів секретарів в департамент іоборони. Замість голови об'єднаних шефів штабу, мав би бути один військовий шеф, який займав би пости і окремих шефів штабу і був би дорадником президента ЗДА і секретаря оборони. Ці пропозиції про зміну в адміністрації оборони є найважливіші від 1947-го року, коли зорганізовано департамент оборони. Не є відомо, яке становище займе в цій справі новий 87-ий Конґрес.

Обраний на президента ЗДА сен. Джан Ф. Кеннеді із своєю дружиною Жаклін і 2-річною донькою Каролайн.

ЗДА випустили сателіта-шпигуна „Дісковерера XVII"

Вандерберг Ер Форс Бейс, Каліфорнія. — 12-го листопада о год. 3.42 пополудні за східнім сонячним часом летунство з успіхом випустило штучного сателіта „Дісковера XVII", який кружляє довкола Землі в полярному напрямку. Дві години після випущення цього сателіта - шпигуна ще не було певности щодо його долі, але після того часу летунство повідомило, що наземні слідчі стації на Алясці і Гаваях ствердили, що друга частина є в орбіті згідно з пляном. Друга частина сателіта важить 2,100 фунтів і вона має кружляти кілька разів денно понад країни, що є поза залізною куртиною. Найближчі сателіти цього типу матимуть великі телевізійні камери, які зможуть фотографувати військові об'єкти. Здається, що і „Дісковерер XVII" має важні інструменти, але летунство не виявило, чи він має фотокамери, або якісь інші інструменти. Цей сателіт, подібно як і інші його попередники, має кабіну, яку летунство старатиметься зловити десь в районі Гавайських островів, після того, як ця кабіна автоматично відірветься від другої частини сателіта. Цим разом кабіна має відлучитися від сателіта на знак із Землі, а попередніми разами вона падала згідно з автоматичним приладом, що був у ній. Досі вдалося зловити одну таку кабіну. Теперішній сателіт має поважні поліпшення в порівнянні з попередніми: 1. Летунство зможе припинити кружляння сателіта або змінити його орбіту, на випадок небезпеки для сателіта. 2. Нові сателіти будуть називатися „Аджіна Б", є 25 стіп завдовжки, 5 стіп в діяметрі і важать 2,100 фунтів після того, як спалилося пальне, що важило 12,900 фунтів.

Федеральний суд проти люїзіянської леґіслятури

Бетон Руж, Луїзіяна. — В стейті Луїзіяна починається боротьба між федеральним судом і стейтовою леґіслятурою за те, чи має бути здійснене об'єднання шкіл в місті Ню Орлінс. Шкільна рада в тому місті дозволила на те, щоб до однієї школи в Ню Орлінсі допустити кількох кольорових учнів. Це мало статися вже в понеділок 14-го листопада. Стейтова леґіслятура не хотіла до цього допустити і на надзвичайній сесії ухвалила, щоб в понеділок не було шкільного навчання, бо в той день мали початися ферії. Федеральний суддя Скеллі Райт видав зарядження, яке забороняє стейтовій леґіслятурі вмішуватися до розпорядження федерального суду. Голова Шкільної ради Ллойд Дж. Ріттер в Ню Орлінсі заявив, що школи будуть відкриті в понеділок 14-го листопада, і зарядив, щоб і учні і вчителі прибули до праці в понеділок вранці о год. 8:45. Губернатор Джіммі Г. Дейвіс є проти скасування шкільної сеґреґації. Його підтримують завзяті сеґреґаціоністи в стейті. Губернатор видав наказ поліції, щоб дбала про те, щоб в понеділок не відбулося шкільне навчання. Стейтова леґіслятура видала наказ учителям і шкільним властям, щоб в понеділок не починали навчання. Чим скінчиться ця боротьба, важко сказати.

„Тризуб" виграв, УСК програв з італійцями

Филаделфійський „Тризуб" виграв високо змагання з „Бруклин Італіянс" за першенство Американської футбольної Ліги. Перемогою 5:0 закріпив „Тризуб" за собою перше місце в показнику Ліги з точками 12:2 та воротами 31:7. Ворота в цій зустрічі, що відбувалися у Филаделфії 13 листопада „Тризуба" здобули: Яковина 2, Кампо, Ніс і Нога по 1. До перерви „Тризуб" вів 4:0 та мав ввесь час велику перевагу, яка могла при кращому використанні принести значно вищий вислід.

УСК Ню Йорк, тим часом втратив дві цінні точки у грі за першість „Великої Десятки", в якій він тепер займає третє місце. Дуже сильна дружина італійців „Джюліяна" перемогла УСК з вислідом 1:0. Зустріч, що відбулась в Ню Йорку також в неділю 13-го листопада в якій легко переважали в першій півгрі італійці, а в другій УСК-івці, вирішили несподівані ворота з вільного з віддалі 18 метрів. Нерішена найкраще відповідала б перебігові заязятих змагань дорогі точки. Неділя 13-го листопада була однак нещасливою тринадцяткою для УСК-у, бо перервала успішний похід дружини з чотирьома перемогами підряд.

Збірні Ліги Стейту Ню Джерзі та Филаделфійської Футбольної Ліги закінчили свою зустріч нерішеною 3:3. По обидвох сторонах репрезентантами своїх Ліг були теж українці.

Кеннеді зустрічається з Ніксоном, щоб відновити приязні відносини з ним

Палм Біч, Флорида. — Пресовий секретар президента-електа Джана Ф. Кеннеді П'єр Салінґер повідомив, що в понеділок 14-го листопада Кеннеді відвідає віце-президента Ричарда М. Ніксона на острові Кі Біскейн, де Ніксон відпочиває після виборчої кампанії. Салінґер заявив, що не може сказати, чи Кеннеді запропонує Ніксонові якийсь урядовий пост, бо про це можна буде говорити пізніше. Покищо Кеннеді хоче поґратулювати Ніксонові за його виборчу кампанію і відновити ті приязні відносини, які були між ними впродовж їхньої 14-річної спільної праці в Конґресі. Кеннеді сам був ініціятором цієї зустрічі з Ніксоном і телефонічно з ним розмовляв на цю тему. Кеннеді має конферувати з губернатором Коннектикату А. Рібікоффом і з Адлеєм Е. Стівенсоном. Про що він говоритиме з ними, цього Салінґер не міг сказати. Можливо, що буде їм пропонувати пост в своєму кабінеті, але дехто заявляє, що Рібікофф не є зацікавлений в отриманні кабінетного становища, бо він хотів би бути членом Найвищого Суду ЗДА.

В АМЕРИЦІ

● **В новому 87-му Конґресі** буде одночасно дві жінки сенаторки, але вони сидітимуть по протилежних боках Сенату, бо одна є демократка, а інша республіканка. Пані Марґарет Чейс Смит є республіканкою, вона кандидувала на третю каденцію в стейті Мейн, де перемогла жінку - демократку пані Луцію Кормісер. Пані Нюберґер була призначена на сенаторку губернатором стейту Ореґон після смерти її чоловіка сенатора-демократа Ричарда Л. Нюберґера, а тепер її вибрано на повну 6-річну каденцію.

● **76-річний конґресмен-республіканець** Джозеф В. Мартин із Массачусетсу, був перевибраний на своє становище вже на 18-ту каденцію. Він є конґресменом вже 34 роки і довгі роки був провідником республіканців в Палаті Репрезентантів і спікером Палати, коли республіканці мали більшість в цій Палаті. Він сказав, що новий Конґрес матиме перед собою такі важливі справи, як мир або війна і справу запевнення добробуту в цій країні. Ці обидві проблеми не є партійними справами, тільки загально державними і світовими.

● **Сенатор Джан Ф. Кеннеді** став новим президентом ЗДА, і внаслідок цього має опорожнитися його становище сенатора. Демократи плянують, щоб сен. Дж. Ф. Кеннеді зрезиґнував ще перед 4-го січня 1961-го року, поки в стейті Массачусетсі урядує демократичний губернатор Фостер Фурколо, бо 4-го січня перейме пост массачусетського губернатора нововибраний на цей пост республіканець Джан Волп, який міг би найменувати на цей пост сенатора республіканця.

В Альжирі в Дні Перемир'я відбулись криваві демонстрації проти де Ґоля

Альжир. — Кілька тисяч демонстрантів, здебільша молоді, проводили ввесь день в минулу п'ятницю, яку в усій цих днів Европі святковано як День Перемир'я, бурхливі демонстрації проти альжирської політики президента де Ґоля. 70 демонстрантів арештовано і багатьох поранено, як теж багато поліціянтів було потурбованих, але, — за офіційними ствердженнями — не було вбитих і ті демонстрації не мали характеру зорганізованого бунту, як це бувало звичі в Альжирі — 13 травня 1958 р. і 24 січня ц. р. Найбільше шкоди потерпіла станиця американської Інформаційної служби, будинок якої демонстранти здемолювали. Знищено яких 4 000 книжок і 600 фотографічних записів та платівок, вибито майже всі вікна та понищено внутрішнє влаштування. Шкоду обраховують на понад 10.000 дол. Генеральний делеґат Франції висловив американським властям офіційне співчуття і перепросив за цю подію. Понищено багато автобусів і авт. Зрештою, поліція опанувала ситуацію і не допустила демонстрантів до заволодіння ніодним державним будинком. У самому Парижі той день минув спокійно. Президент де Ґоль склав вінок на могилі Невідомого Вояка, а юрбу прилвних обраховують на кругло 45.000. Поліція , лякаючись заворушень, заарештувала „короткотерміново" коло 1.900 осіб зпосеред скрайньої лівої і правої групи. Найстарший у Франції військовою рангою маршал Альфонс П'єр Жуен демонстраційно не взяв участи в параді, потвердивши, що він хотів замаркувати свою опозицію проти альжирської політики де Ґоля, який ніби вирікається" Альжиру.

Голова військової хунти в Туреччині усунув екстремістів від проводу

Анкара. — Ґенерал Семаль Ґурсель, голова турецької військової хунти усунув із її складу 14 військовиків і призначив на їх місце нових. Усі ці зміни переведено в неділю 13 листопада і вони мали бути, згідно з опінією політичних кіл, першим кроком до встановлення в Туреччині демократичного ладу. Семаль Ґурсель, який є головою турецької держави з часу усунення уряду прем'єра Аднана Мендереса, заявив у зв'язку із переорганізуванням військової хунти, що цей захід зроблено на вимогу турецьких збройних сил і що вже незабаром почне діяти турецьке Конституантне Зібрання, яке разом з керуючим тепер Комітетом Національної Єдности встановлять конституційний лад у країні. Комітет Національної Єдности очолюваний ген. Ґурселем складається із 23 офіцерів і з цього числа Ґурсель звільнив більше як половину, бо 14 іменуючи на їх місце нових. Між усуненими є полк. Альсапан Туркеш, блискучий вояк і політик, один з евентуальних кандидатів на майбутнього провідника Туреччини. Туркеш очолював у цьому комітеті групу екстремістів, які домагалися встановлення військової диктатури і радикальних реформ у країні. Новий Комітет Національної Єдности складається з консервативних і більш поміркованих

Дієм знову при владі у Південному В'єтнамі

Сайґон, Вєтнам. — Секретна поліція президента Вєтнаму Нґо Дінґа Дієма вчарештувала політичних опонентів Дієма і зокрема усіх вишколених американцями офіцерів, що в п'ятницю минулого тижня започаткували були проти нього криваву революту. Згідно з найновішими інформаціями, Дієм контролює внутрішню ситуацію в країні і здушив успішно спробу револьти. У проклямації до населення Вєтнаму Дієм обіцяв амнестію усім парашутистам, що брали участь в збройному наїзді на його резиденцію, виключаючи з-під амнестії тільки офіцерів, які були спричинниками і провідниками повстання. Водночас із цим Дієм обіцяв задовільну розв'язку внутрішніх економічних і політичних труднощів у країні. Провідники револьти, що залишилися неув'язнені, обвинувачують Дієма у зраді і в недодержані домови з ними, в якій він зобов'язався встановити у Вєтнамі тимчасовий військовий уряд.

Корнійчук очолює совєтську групу в розмовах про закінчення „холодної війни"

Ню Йорк. — Останніми днями відбулося тут кілька закритих зустрічей між групою совєтських науковців, письменників і діячів, що її очолює український підсовєтський драматург Ол. Корнійчук, і групою американських політиків і громадських діячів, зближених до обраного на президента сен. Джана Ф. Кеннеді. Темою цих розмов і дискусій мала бути можливість знайдення шляхів і способів для закінчення „холодної війни" й усунення розбіжностей у взаєминах між ЗДА і Совєтським Союзом. Зустрічі ці були фінансовані фундацією Форда і з американського боку брали в них участь дорадник сен. Кеннеді проф. Валт В. Ростов, колишній демократичний сенатор Вільям Бентон, Джордж Ф. Кеннан, кол. дорадник през. Айзенгавера д-р Арсон Ларсон і проф. Мозлі. В склад совєтської групи крім Корнійчука входили акад. В. Чікіадзе, Борис Полєвой, письменник, проф. Модест Рубінштайн, економіст, Борис Юткевич, фільмовий продуцент та інші. Члени совєтської групи відбули в п'ятницю 11 листопада зустріч з кол. нюйоркським губернатором Гарриманом.

Українська програма одною з найбільших атракцій на Міжнародній Жіночій Виставці

Ню Йорк. — Українська програма, як оцінювати по кількості публіки і оплесках, була одною з найбільших атракцій між мистецькими програмами багатьох національностей, що відбулись тут упродовж минулого тижня під час традиційної Міжнародної Жіночої Виставки у величезній залі Арморі при Парк евеню і 34-ій вулиці. Українська програма відбулася в найдогіднішому часі, бо в суботу, 12-го листопада, від год. 7 до 8-ої вечора. Усі місця на бальконах, що звичайно світять пустками, були заповнені. Програму започатковано гимном українського національного гимну, після чого голова Українського Виставового Комітету п-ні Катерина Педешок виголосила промову українською мовою, а п-ні Леся Різник, голова Окружної Ради Союзу Українок промовляла по-англійськи. У мистецькій програмі виступали хор і бандуристки під проводом проф. Романа Левицького Танцюристи під проводом Івана Флиса. Їхні виступи викликували ентузіястичні оплески численної міжнародної публики, якій під час цієї програми представлено також обрану раніше „Місс Україну", Керол Енн Буздиґан.

НІМЕЧЧИНА ДІСТАЛА ЛЕТУНСЬКІ БАЗИ У ФРАНЦІЇ

Бонн. — Західня Німеччина дістала від Франції також дві великі летунські бази для вишколювання членів щораз зростаючого свого військового летунства. Одна база буде на середземноморському острові Корсиці — місці народження Наполеона Бонапарте, — друга недалеко Марсей, на півдні Франції. Німецько-французькі переговори в цій справі велись віддавна. Спершу французи ставились неохоче до тієї ідеї, але змінили своє становище тоді, коли західньо - німецький міністер оборони Франц Йосиф Штраус нав'язав в цій справі контакти з урядом генерала Франка в Еспанії. Тоді ліві західні кола счинили крик, що ось ніби німці відновлюють давні зв'язки з „фашистською" Еспанією і що відроджується передвоєнний „фашистський бльок". Західня Німеччина вказувала на брак вишкільних баз і ґарантованого безпечного місця для своїх військових складів на перенаселеній території Західньої Німеччини, що безпосередньо сусідує з країнами комуністичного бльоку. Тоді Франція признала у себе Західній Німеччині терени для вишколювання наземних військ і тепер у Франції є вже 2,500 західньо - німецьких військовиків, що приготовляють терени для вишколювання рекрутів. Всі спроби французьких комуністів підбурити французьке населення проти тих німців — не вдалися. Французи пропонували спершу німцям летунські бази в північно - французькій Бретонії і в Альжирі, але Західня Німеччина не погодилась з таких причин: північно-західній французький клімат гострий і значно обмежує можливості переводити часті вишкільні лети легкими літаками, а в Альжирі партизанська війна погрожувала б втягнути німців у французько - арабський конфлікт. Спершу всі склади амуніції і бензини, потрібні німецькому летунству на згаданих базах на французькій території будуть в руках французів, та щойно ступнево німці будуть влаштовувати і вивіновувати свої власні склади. Західньо - німецький уряд вбачає у цій тісній французько - німецькій військовій співпраці найкращий контраргумент проти хрущовської демагогії, наче б Західня Німеччина мала мілітаристичні й реваншистські тенденції. Канцлер Аденауер особливо клав натиск на конечність порозумітись в цій справі з французами, тим більше, що він критично ставиться до політики французького президента де Ґоля у відношенні до Північно - атлянтійського пакту (НАТО). Наприкінці минулого тижня Аденауер виголосив промову, в якій, не називаючи за іменем Франції ані де Ґоля, дуже рішуче виступав проти пропаґованої де Ґолем концепції цілком суверенних національних армій під власним командуванням і з власними штабами, а тільки пов'язаних союзом. Ця концепція — казав Аденауер — в нинішніх часах нереальна і у випадку атомової атаки збоку аґресора може дати катастрофальні наслідки. Тому Аденауер є за якнайбільшою західньо - европейською військовою інтеґрацією в рямцях бльоку НАТО і доказує це практично згаданими умовами з Францією.

СССР тероризує ОН при виборах до Рад Безпеки і Економічної

Об'єднані Нації. — Об'єднані Нації не всилі перевести цьогорічної зміни в двох найважливіших своїх постійних Комісіях — в Раді Безпеки і в Соціяльно-економічній Раді внаслідку шантажу збоку Совєтів, що вони не допустять до поширення цих Рад, як цього вимагають азійсько-африканські країни з уваги на побільшення членів Об'єднаних Націй, поки не буде прийнятий комуністичний Китай. З Ради Безпеки виступають цього року Тунісія, Арґентина і Італія. На їх місце мають вибрати Чіле, З'єдинену Арабську Республіку і Потруґалію, але дві останні країни викликують деякі застереження, бо З'єдинена Арабська Республіка не послухала постанови Ради Безпеки про свобідний переїзд Суезьким каналом для всіх країн і бойкотує Ізраїль, а Портуґалія не хоче звітувати про свої колонії. Рада Безпеки має 11 членів і її хотіли б поширити на 14. Щоб перевернути „вето" Совєтів, треба на це двох третіх голосів Ґенеральної Асамблеї, а з уваги на численних поплентачів Москви трудно цього сподіватися. З уваги на всі ці труднощі Нігерія зголосила в минулу п'ятницю несподіваний внесок, щоб відкласти вибір членів згаданих Рад. „За" тим внеском було 51, „проти" 38 а стрималося 9. Представник ЗДА Дж. Водсворт гостро заатакував Совіти, закинувши їм, що це вони винуваті у тому заколоті, а англійський представник Ормебі Гор приєднався до того голосу, закинувши Москві, що вона хоче „спаралізувати" апарат Об'єднаних Націй. Представник Нігерії оправдувався, що він і інші його однодумці думали тільки відкласти справу на короткий час, поки Політична Комісія не поладнає спорів у цій справі у своєму нутрі.

У СВІТІ

● **У Східньому Пакістані,** в південній Азії, два ураґани спричинили повінь та велике спустошення. Скількість людських жертв нараховують на сотні осіб. Американське військове летунство, стаціоноване на поблизьких базах, переводило рятункову акцію.

● **У Сеулі,** столиці Південної Кореї, 300 поміркованих і консервативних політиків, із них багато прихильників колишнього президента Синґмана Рі, відбули наради над створенням нової політичної партії, опозиційної до теперішнього премієра д-ра Джана Чанґа з Демократичної партії, яка проте не є одностайна. Лідером нової партії є колишній міністер фінансів Кім До-юн.

● **Французьке видавництво „Пльон"** надрукувало дві інформаційні брошури про нового президента ЗДА, про Ричарда Ніксона і Джана Кеннеді. Автором обох брошур є американський кореспондент великого паризького щоденника „Фіґаро". Видавництво згори рахувалося з тим, що з проголошенням висліду виборів в ЗДА — цілий наклад одної брошури, присвяченої невдачному кандидатові, прийдеться викинути на смітник.

● **У Мадриді** станули перед судом 10 видатних діячів із загально відомими прізвищами, оскаржених у поширюванні підривної пропаґанди та спробі творення забороненої політичної партії. Головною фіґурою серед тієї групи підсудних є Дон Франсіско Геррера, брат єпископа з Маляги, адвокат і промисловець. Іншими підсудними є письменники, професори та професіоналісти. Майже всі вони були арештовані в рр. 1956/7, відсиділи по кілька місяців у в'язниці та вийшли на волю за порукою. Частина переслідуваних втікла за кордон. Всі вони — поміркованці ліберали, здебільша монархісти.

● **В Індонезії** заборонено продаж і поширювання останнього недільного видання „Ню Йорк Таймсу". Редакція того щоденника пояснює, що вона здогадується, що індонезійські власті обурились на карикатуру, передруковану в „НЙ Таймсі" з одної голляндської ґазети, де президента Сукарна представлено в недуже прихильному світу, як він шантажує Захід Совєтами, а Совєти Америкою, щоб з обох сторін тягнути фінансову поміч.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sun s, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St, Jersey City, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918
Адреса: SVOBODA", P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Трудна роля Кеннеді

Коли новий президент обійме урядування 20-го січня 1961-го року, він опиниться в дуже трудній ситуації. Надзвичайно складна ситуація, в якій працюватиме Джан Ф. Кеннеді, зумовлена не тільки існуючими дотепер проблемами внутрішньо-крайового і закордонного характеру, але й зобов'язаннями, що їх він прийняв під час своєї передвиборчої кампанії та вислідами самих виборів.

У внутрішньо - крайовій ділянці відомі наче „хронічні" болячки: проблема громадянських прав, себто сегрегація - інтеграція на Півдні ЗДА, сільсько - господарські надвишки і нарікання фармерів на „ножиці" між цінами їх та промислових продуктів, боротьба робітничих спілок за нові соціяльні права, зокрема за зміну в їх користь закону Гартлі - Тефта, актуальне питання лікарської опіки для старих, проблема допомоги закордонові, проблема збільшення чи зменшення видатків на збройні сили та обслідування міжпланетних просторів, більша чи менша участь федеральних фондів у розбудові шляхів, шкіл, шпиталів — і. т. д. і т. п. Всі ці справи вирішають щорічно узв'язку з відповідними бюджетовими позиціями, незалежно від окремих зголошених з тих ділянок законопроєктів. Трудна роля Джана Ф. Кеннеді буде тут та, що він — за ствердженням навіть його найбільших прихильників — забагато обіцяв. Правда, передвиборчі обіцянки не є ще законопроєктами і самі американські виборці звикли дивитись на них скептично. Проте, рішучі заяви в користь значного підвищення сум на закордонну допомогу, на збройні сили, на допомогу фармерам і на державне суспільне обезпечення дадуть моральне право однаково Пентагонові, як могутнім робітничим та фармерським спілкам натискати на нову адміністрацію і ставити її в трудну ситуацію. Одним з головних передвиборчих закидів Джанові Кеннеді було те, що його програма сприяє інфляції. Він рішуче заперечив тому і заявив себе одиноким ворогом інфляції, як сторонники „твердої" фінансової політики. Не відомо, як він здійснюватиме заповідь дальшого економічного розвитку країни, щоб одночасно вимнути перегони між звишкою платень і доріжні на предмети щоденної потреби та сприяти дальшій інвестиції капіталу в розвиток підприємств — без зросту коштів продукції. Не відомо теж, як можна буде бодай в частині здійснити згадані обітниці без зросту державної заборгованости, що відбувається коштом вартости доляра. Ці турботи виявляли економічні коментатори ще під час виборів — і підкреслюють їх й тепер.

Дальшою великою трудністю для Дж. Ф. Кеннеді буде ладнання з Конґресом. Вправді однаково в Палаті репрезентантів, як і в Сенаті більшість мають демократи — у Палаті репрезентантів 257 проти 175 при 5-ох нерішених та в Сенаті 64 проти 36, — але в обох палатах збільшили своє членство республіканці: в Палаті репрезентантів на 22 мандати і в Сенаті на 2. Можна згори передбачити блькування консервативних демократів із Півдня з республіканцями. Воно утруднюватиме новій демократичній адміністрації переведення тих радикальних змін бюджетової і соціяльно - економічної політики, які грозили б потрясеннями в дотеперішній американській економічній системі. Це вийде напевне у добро країни. „Н. Й. Таймс" у передовій статті „Президентські вибори" стверджує, що хоч він був за Кеннеді, проте вітає мінімальну різницю голосів, що впали на обох кандидатів, бо воно спонукає нову адміністрацію до обережности та елиминання будь-яких радикальних змін. Те саме потверджує Артур Крок у своєму коментарі.

Ще більші труднощі будуть в закордонній ділянці. „Ґратуляційна" депеша Хрущова із „надією" повернення закордонно-політичної ери Ф. Д. Рузвелта тільки утруднює ролю і завдання Джана Кеннеді. Ясно, Дж. Ф. Кеннеді не менший антикомуніст ані ж Р. Ніксон, а його заяви, що ЗДА воюватимуть за Західний Берлін та навіть занадто поквапне запевнення активного виступу проти Фіделя Кастра найкраще це характеризують. Такі залицянки, як депеша Хрущова, тільки мобілізують однаково республіканців, як консервативних демократів до натиску на Кеннеді, щоб він маніфестував свою протикомуністичну рішучість. Як це примирити з обітницями „поліпшення" міжнародної ситуації — теж не відомо.

Багато залежить від складу нового уряду, що його підбере новий президент. Треба сподіватися, що його доказаний великий організаційний талант продиктує йому і тут дібрати найбільш кваліфікованих осіб. Всі прикмети, що вилесли його впродовж його тільки 14-річної політичної кар'єри на найвищий пост в країні, кажуть сподіватися, що він потрапить давати собі раду з усіми труднощами і перешкодами — для добра ЗДА і вільного світу.

Нові гроші в СССР

Населення Совєтського Союзу, в тому й Української ССР, стоїть перед далекосяжною і важливою зміною у своєму щоденному господарському побуті, а саме перед грошовою реформою, що має бути здійснена з днем 1-го січня 1961-го року, значить, уже за яких півтора місяця. З цим днем підсовєтське населення мусітиме виміняти курсуючі досі гроші на нові, з тим, що вартість нового рубля має рівнятися 10 дотеперішнім рублям. За цим же відношенням 1:10 — мали б бути встановлені і нові ціни на товарі щоденного вжитку і на цій базі має відбутися перерахунок заробітних платень, пенсій і всіх родів жетгсвого та майнового забезпечення.

Заповіджена і приготовлювана наполегливо грошова реформа викликала зрозумілу й оправдану тривогу серед широких мас населення СССР. Зміна валюти, якими причинами вона не була викликана, паде завжди важким тягарем на широкі маси робітництва, селянства і професійної інтелігенції і відбувається вона зправила не за рахунок держави, а коштом її громадян. З десятикратним підвищенням вартости грошей зростають непомірно особливо ціни на товари щоденного вжитку, передусім продаваних у роздріб. Водночас із цим завжди втрачають свої ощадності ті громадяни, які з тих чи інших причин не складали своїх ощадностей в державних касах, а тримали їх дома: більшість із цих щадників не матиме змоги, або буде боятися ці ощаджені гроші виміняти.

Щоб заспокоїти населення і розсіяти його сумніви і тривогу, совєтські офіційні чинники повели широку пропагандивну і роз'яснювальну акцію, мовляв, людям нема чого боятися, все відбудеться „без будь-яких втрат для населення", із врахуванням інтересів і добробуту совєтських людей. Факт, що появляються ці вияснення в порядку відповідей на запитання трудящих і що їх треба безвпину повторювати на сторінках совєтської преси, свідчить про те, що всі ці вияснення непереконливі і що вони не охоплюють цілости і всіх проблем господарського побуту людей.

З другого боку, безупинне підкреслювання в совєтській пресі, що „здійснювані заходи по зміні маштабу цін і заміні грошей . . . сприятимуть дальшому удосконаленню радянської грошової системи і фінансів Радянського Союзу", говорить про те, що усі ці заходи спрямовані на дальше „вимачування" народних грошей на розбудову совєтської мілітарної і пропагандивної машини і що на них скористає тільки совєтська держава і совєтська бюрократія.

„УКРАЇНІЗАЦІЯ" АЛЬЖИРУ

Париж. — Так ось ген. де Ґоль виголосив свою четверту промову в справі Альжиру. Своїм змістом вона не приносить нічого нового; новість полягає в рішучості тону, якою голова французької республіки поставив на карту навіть долю режиму остаточно формулюючи свою розв'язку наболілого альжирського питання, що вступило в сьомий рік трагедії.

Ще 16-го вересня 1950 р. де Ґоль визначив основну лінію своєї альжирської політики: „Альжирія мусить бути правлена альжирцями при допомозі Франції, в тісному єднанні економіки, освіти, оборони й зовнішніх зв'язків". 29-го січня 1960 р. він підкреслив, що не може бути мови про „французьку Альжирію", бо вона мусить бути „альжирська". Спосіб переведення в життя цієї засади вирішать самі альжирці, без огляду на походження, коли на це буде змога, себто коли припиниться війна. Після волевиявлення населення, „я заангажуюся докінця у проведення" цього волевиявлення.

Ще раз потвердив він це 5-го вересня ц. р., заявляючи, що волевиявлення населення Альжирії може бути за майбутнє з Францією, або проти неї, але він не має сумніву, що населення заявиться за самоуправою в тісному зв'язку з Фрацією. 4-го листопада 1960 р., наче б відповідаючи на закиди лівиці й правиці, він заявив, що Альжирія може бути тільки під управою альжирського уряду, а не під управою метрополії. Навіть увів новий елемент: говорячи про спільні справи, він згадав про економіку, освіту й оборону, але не назвав зовнішніх зв'язків.

Це дало підставу правому часописі „О-з-Екут" сказати, що де Ґоль пішов на „українську Альжирію", тобто на будову альжирської держави за совєтським зразком: автономний уряд, який навіть має своє представництво в ОН, але не має своєї армії, ні своєї економіки. Часопис слабо поінформований щодо положення УССР, але правильно вважає, що коли б не насилля Москви, то Україна багато створила б свого. При тому він висловив ще правильнішу думку, що ледви чи Франція потрапить так заперечувати теоретичні права автономного альжирського уряду, як це вміє робити Москва в Україні й у всіх інших „союзних республіках".

Поминаючи поінформованість „О-з-Екут" щодо положення України, аналогія доволі правильна, коли брати правний бік справи, бо фактично „союзна альжирська республіка" мала б далеко більше прав, як має УССР. А коли так, то нічого дивного, що цією пропонованою де Ґолем розв'язкою зовсім невдоволені альжирські самостійники, як невдоволені українські самостійники совєтською „розв'язкою".

Нічого також дивного, що цією розв'язкою невдоволені крайні праві, так би мовити, французькі чорносотенці, як невдоволені формою УССР московські чорносотенці. Вони бо вважають, що Альжирія „ісконі французька земля" і такою повинна залишитися, а альжирські мусульмани повинні бути „частиною французького народу", яко же це „всьо равно", і тому „альжирський потік повинен злитися у французьке море", як можна парафрузувати слова Пушкіна щодо „слов'янських потоків", що повинні були злитися в спільному „русскому морі".

Та не захоплений цією розв'язкою і альжирський мусульманський загал. Свідомішим бо надто ясно, що коли б підпілля скапітулювало, то Франція може виступити від згаданих своїх обіцянок; а найменш свідомим ясно, що коли ця розв'язка не задовольняє підпілля, то про перемир'я і кінець війни годі говорити. Не захоплені й сусіди Альжиру, які визнають єдиним фактичним репрезентантом Альжирії сучасний провід підпілля, який у дальшій боротьбі спиратиметься на допомогу Москви й Китаю, а це несе з собою небезпеки „індокитайського" закінчення всієї справи, і то не лише для Альжирії, але й для Тунісії та Марокко.

А де Ґоль цим разом „заангажувався до кінця" і виглядає, що від свого заангажування не відступить. Говорив він про „зграї" тих, що не хочуть компромісу, й до тих зграй зараховує він однаково непримиримі підпілля, як і праві французькі кола, що домагаються „французької Альжирії". Заявив, що свою думку проведе в життя, бо на це має нову конституцію, яка дозволяє йому розв'язати парлямент, провести референдум і навіть в крайньому випадку правити державою без парляменту, закористовуючи §16., який передбачає диктаторські повноваості для голови держави.

Навіть права преса каже, що годі собі уявити правління державою за §16-им конституції, не порушуючи тієї конституції. Можна собі уявити, що скаже ліва преса.... А найгірше, що де Ґоль не вічний, йому вже 70 років.

Не будемо тут повторювати, що альжирське питання не легке до розв'язання. При признанні Альжирії повної самостійности, треба б забрати понад мільйон французів, відрізати собі доступ до нафти в Сагарі, а при тому залишити на ласку підпілля також чи не мільйон альжирців - мусульман, які співпрацюють активно з французами й завтра були б суджені як зрадники.

Це останнє важне з правного, політичного й престижевого боку. Адже Франція не може залишити своїх „коляборантів" на призволяще, тим більше, що це не коляборанти в клясичному цього слова значенні. Багато з них стояли в рядах французької армії під час останньої війни, коли обов'язку цього ніхто не ставив під знак запиту.

Цієї точки проблеми не можуть ставити під знак запиту навіть союзники Франції. Але одночасно ті союзники не можуть не рахуватися з тими африканськими державами, які стоять за самостійність Альжирії. Америці не буде легко зайняти остаточне становище, коли доведеться його займати в обличчі червоної небезпеки, яка стає в північній Африці незвичайно акутною. Коли важко Америці зайняти становище, то як же важко де Ґолеві, який має проти себе також внутрішній фронт правих, що думають категоріями чорносотенців.

Так виглядає справа „українізації" альжирського питання, проголошеної де Ґолем 4-го листопада. В хвилині, коли пишемо цей допис, ще нема відповіді проводу підпілля. Та ця відповідь, як і зреферування дальших відгуків французької опінії на останню промову де Ґоля, хай вже будуть предметом чергового допису. Америка лежить далеко від Альжирії, але в наші часи не так вона вже й далеко. Тому цим справам і український читач в Америці повинен віддати відповідну увагу.

О. Д-вич

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Приїзд Ректора Українського Вільного Університету проф. д-ра І. Мірчука до ЗДА й Канади знов нагадує нашому громадянству про головну цитаделю української науки на еміґрації, бо саме такою цитаделею є Український Вільний Університет у Мюнхені, майже на границі вільного світу, перед залізною заслоною. Може стало вже утертою фразою, що західній світ у своїй боротьбі проти московсько - імперіялістичного большевизму потребує ідеологічної зброї аж ніяк не менше, як атомової. Але тут доречно ще раз повторити це твердження, підкресливши, що УВУ є саме тим осередком, де творяться найглибші підвалини для ідеологічної боротьби західнього світу проти Москви, бо підвалини ці є істотою своєю наукові. Тут формуються істини, окреслюються поняття, накопичуються факти, що можуть стати і вже стають найміцнішою зброєю у змагові двох світів.

Боротьба з московським большевизмом потребує духової глибини. Її не можна звести до пропаґанди. Духову глибину нашій боротьбі дає наш УВУ.

Якщо б шукати найхарактеристичніших прикмет, які об'єднують професорсько-викладацький колектив УВУ в одне ціле, то тут, крім щирого патріотизму і відданости своїй науковій праці, ще треба відзначити й духову непримиренність щодо московсько-большевицького світу. Сьогодні, коли об'єктивну науку на Україні ліквідовано, коли навіть Академія Наук УССР цілковито пристосовує свої пляни до виконування семирічки, кожна навіть чисто академічно опрацьована в нашій альма матер тема є викликом большевицькому світові, бо саме в цій академічності є найглибший „зв'язок із життям", з одвічним життям нації, яке ворог так хотів би перекреслити.

Від ряду літ діяльність УВУ звузилася, але той, хто пробував з цього приводу стати на точку зору безнадійного песимізму, зробить непоправну і шкідливу помилку.

Частина професорів (47 осіб) у зв'язку з виемігруванням з Европи, дістала відпустку на необмежений час, але значний відсоток цих діячів науки підтримує активний зв'язок з Університетом, беручи участь в університетських виданнях, пишучи рецензії на дисертаційні праці, приймаючи іспити від маґістрантів і докторантів, які перебувають за океаном, тощо.

Европейський професорсько-викладацький осередок нараховує 24 особи. Практично це означає, що основні українознавчі фахи заступлені европейською групою професорів (історія української літератури, українське мовознавство, історія української філософії, історія України, географія, економія, правничі науки). В останньому п'ятиріччі европейське професорське ядро поповнилося двома молодими силами, на найближчий час намічено включити ще трьох молодих науковців.

Через відплив основного масиву української еміґрації за океан університет не має широкого кадру студентства, тягар праці перенісся тепер на наукову діяльність, однак навчально-педагогічна діяльність триває. В останньому десятилітті УВУ закінчили 169 осіб. Є це люди, що не раз позакінчували вже інші університети, а тепер вчаться на останніх семестрах УВУ, щоб здобути собі тут маґістерський або докторський диплом. Значна частина цих студіюючих здобула вже ті чи інші поважні становища в суспільній драбині, але кожен з них вважає за честь удосконалити свої знання в УВУ, простудіювати українознавчі дисципліни й написати дисертацію на українознавчу тему. Та й не дивниця! Університет в академічних колах має добру репутацію і управнений нарівні з німецькими університетами, професори дбають про те, щоб кожному студентові дати індивідуальну допомогу в студіях у такій мірі, в якій не спроможні допомагати студіюючим в німецьких університетах, де відвідування викладів масове. Студенти УВУ — це люди різних національностей: українці, поляки, чехи, словаки, німці, жиди, мадяри, серби, козаки та інші. Але ніхто з них не може закінчити УВУ, не обізнавшись з тими чи іншими українознавчими дисциплінами. Так твориться навколо української справи коло чужонаціональних симпатиків, які в чужинних елітах плекатимуть атмосферу зрозуміння до України та її аспірацій. Але на цьому педагогічна діяльність Українського Вільного Університету не обмежується. Раз-у-раз наші професори виступають з викладами в чужинних високих школах і університетах. Минулого навчального року професори Мірчук, Орелецький, Кульчицький, Студинський, доц. Кратохвіль прочитали ряд викладів у Високій Технічній Школі у Штутґарті. Проф. Бойко мав виклади в Майнцькому університеті, в Авсляндінституті в Гермерсгаймі тощо.

Наш університетський осередок плекає тісні академічні зв'язки з чужинним університетським світом. Спільна наукова сесія з лювенським університетом (тематика українська!), участь в між-університетських наукових з'їздах в Больцано, найтісніша співпраця з Міжнародною Академією Наук і Письменства в Парижі — ось приклади, які свідчать про діяпазон зв'язків. Професори УВУ знані в чужинному світі й через свої публікації. Книгу Ректора проф. І. Мірчука „Історія Української Культури" (німецькою мовою) надрукувало визначне німецьке видавництво "Isar-Verlag", що спеціялізувалося на східньоевропейській проблематиці. Розвідка проф. Бойка „Шевченко і західньоевропейські літератури" знайшла собі місце на сторінках славного наукового періодика "Slavonic Review", що його видає лондонський університет, а славістичний журнал "Comparative Literature", University of Oregon, 1958, Vol. X, No. 4 дав дуже позитивну оцінку цієї праці.

УВУ в останньому п'ятилітті розгорнув велику видавничу діяльність. За цей час вийшли з друку: Основні проблеми історії України — проф. Б. Крупницький; Цивільний процес — Перегінець А.; Папа Пій XII (Збірник); Науковий Збірник Українського Вільного Університету т. VI (Ювілейне видання); Наукові Записки ч. I; L'Ukraine dans le cadre de l'est Europeen (Збірник); Український Вільний Університет — короткий огляд; Історіознавчі проблеми історії України — Крупницький Б.; Заселення південної України в половині XVIII ст. ч. I (Заселення Нової Сербії та Слов'яносербії — Полонська-Василенко Н.; Заселення південної України в половині XVIII ст., ч. II (Заселення Новоросійської губернії) — Полонська-Василенко Н.; Наукові Записки ч. 3. Тепер в підготові 4-те число „Наукових Записок". Розгортається праця над книгою „Україна і Москва", річ, яка має з'явитися англійською мовою. Все це відрадні показники невтомної і жертвенної праці. В наступному році минає 40-літній ювілей УВУ. За сорок років проробле но величезну роботу. Не буде ніяким перебільшенням сказати, що більша частина духових починів на еміґрації поставала чи від професури Університету, чи від вихованців його. Університет заслуговує на всебічну підтримку. Треба, щоб українське громадянство вкладом свого гроша підтримало нашу заслужену наукову інституцію. Бо тільки спільна підтримка всієї нашої громади зможе забезпечити для УВУ перспективи існування й дальших успіхів.

Ю. Б.

Ріст економіки ЗДА

Ню Йорк. — У зв'язку з цьогорічними виборами порушували справу росту економіки ЗДА, і варто приглянутися, що на цю тему говорять факти і числа в таких ділянках господарки країни, як ощадності, життьові забезпечення, роздрібний продаж товарів та прибутки робітників і вартість акцій на нюйоркській біржі. Товариство Американських Банкірів стверджує, що в 1952-му році число осіб, які мали ощадності в банках, виносило 68,031,000, а в 1959 воно збільшилося до 83,540,000. Число ощадностей в 1952 році було $63,200,000,000, а в 1959 році — $100,800,000,000. В тому самому році число забезпечеевих поліс зросло з 218 мільйонів до 274 мільйонів, а вартість тих поліс збільшилася з $276 більйонів до $542 більйонів. Вартість акцій на біржі в Ню Йорку в 1952 році виносила $120,500,000,000, а в 1960 році — $396,700,000,000. В 1952 році особисті прибутки американських робітників виносили $273 більйони, а в 1960 році — $408 більйонів.

Інж. А. Вільшенко

НОВИЙ ХЕМІЧНИЙ СЛОВНИК

(3)

На жаль, однак, у назвах цих же елементів і сполук існує до нині велика розбіжність поміж окремими мовами, — факт дуже шкідливий як з наукового так із практичного пункту зору. Коли взяти до уваги феноменальний просто розвиток хемії та хемічної технології за останнє століття, а зокрема за час від першої світової війни (тепер відомо около пів мільйона різних хемічних сполук і гасло їх росте з кожним днем), стає очевидним, що якнайтісніший контакт між поодинокими націями у ділянці хемічної літератури є необхідний. Хемія сьогодні є наука обсягом така широка, а в поодиноких своїх ділянках така спеціялізована, що конечною передумовою певного поступу є потреба знати, що в даній ділянці вже зроблено та записано в хемічних журналах всіх культурних народів.

Для взаємного порозуміння і швидкого обміну інформаціями треба спільної хемічної мови — міжнародної номенклятури. Почавши від Лявуазьє у XVIII столітті творці хемічної номенклятури на Заході опиралися, в основному, на латинській та грецькій мовах у творенні нових хемічних назов. Одначе німці, а також слов'янські народи, переймаючи ці нові назви до власного вжитку багато із них „націоналізували", що, як показалося пізніше, було непотрібне, а то й шкідливе з пункту зору уніфікації наукової термінології. Це ународовлення йшло шляхом переклади латинсько - грецького терміну, напр. латинське Oxygenium (анг. Oxygen, французьке oxygène) дало німецьке Sauerstoff, російське — кислород, українське — кисень; латинське Carboneum (анг. carbon, фран. carbone) дало німецьке — Kohlenstoff, російське — углевод, українське — вуглець. В окремих випадках для назви елементу вжито вигаданого терміну, зовсім не зв'язаного з клясичною назвою напр. польське tlen для Oxygenium, німецьке Stickstoff для Nitrogenium. Щодо сполук хемічних елементів, то заходи пристосувати їх назви до духа поодиноких мов, підсилені націоналізаційним нахилом тогочасних науковців, дали теж дуже великі розбіжності в назвах.

Так напр. дуже проста сполука — звичайна сіль, з хемічною формулою NaCl має назву по-англійськи — sodium chloride, французьки — chlorure de sodium, німецьки — Natriumchlorid, російськи — хлористый натрий, польськи — chlorek sodu.

І в українському першому проєкті хемічної номенклятури В. Левицького, відбивається дух цього часу — гін до ународовлення. Маємо тут переклади латинсько - грецьких термінів як напр. ангідрид на безводник, гідроксил на воднекисень, пероксид на надокис; маємо українізовані закінчення напр. англійське і німецьке chlorid (e) на хлорак, англ. — франц. — німецьки chlorat (e) на хлоран.

В той час, одначе, і противний погляд, а саме думка, що хемічна номенклятура повинна бути міжнародна, була захищена в українській науці. Цей погляд видвигнув хемік світової слави проф. Іван Горбачевський. Він, в 1905 році, писав, що хоч ..... і термінологія міжнародна не є ідеально добра, гарна, ані зовсім відповідна, але коли уживається загально і не дає причин до непорозумінь, треба її тримати ся". Це був погляд, як на цей час, далекозорий. Бо хоч у ділянці **органічної** хемії праця над уніфікацією номенклятури дала вже поважні успіхи в 1892 році (так звані Женевські Правила, прийнят Міжнародним Хемічним Конґресом), в **неорганічній** номенклятурі навіть ще декілька десятків років тому не було однозгідности між поодинокими народними системами.

У словнику О. Курило цей спір поміж народною і міжнародною номенклятурою розв'язано компромісово, подаючи поруч себе обидві назви як однаково рекомендовані із такою заввагою: „Підкомісія гадає, що вже саме життя покаже, який принцип в термінології та науковій мові переможе, принцип народний чи принцип міжнародний..." За неповні два десятки років, що минули від написання тих рядків до Всеукраїнської наради, життя показало українським хемікам необхідність уніфікації хемічної номенклятури на світову скалю. В передмові до словника С. Зенкевича сказано: „Думка переважної більшости хеміків України, безперечно, за те, що, складаючи українську хемічну номенклятуру, слід орієнтуватися на **номенклятуру інтернаціональну**". — (Підкреслення автора).

Цю думку і послідовно проведено у постановах Наради та у словнику, відкидаючи як пережиток синонімну народну номенклятуру хемічних сполук та пристосовуючи до української мови міжнародну хоч із зрозумінням, що вона ще не зовсім завершена і остаточна. Бо номенклятура (як і взагалі мова), не є мертва річ, а вона росте, доповнюється і міняється в міру того, як обрії хемії поширюються.

Таке рішення Наради показує зрілість і далекозорість її учасників. В час культурного відродження, коли загальний напрямок був — до народу і всього народного, — наші хеміки показали зрозуміння цього, що зайве проявляти національний патріотизм чи гордість дорогою націоналізації номенклятури в науці, коли саме світова уніфікація, спільна наукова мова може принести більше користи для нації. Час і зусилля знову ж витрачені на творення і вивчання подвійної номенклятури можна багато ліпше використати.

У хвості за „передовою наукою"

З розгромом „українізації", орієнтацію на „міжнародне" у нашій хемічній науці заступлено орієнтацію на „передову російську науку".

Російська хемія, як взагалі російська наука, стояла й стоїть на крайно націоналістичному становищі. Один із найвизначніших російських хеміків, Ломоносов, геніяльний вчений за словами підсовєтських шкільних підручників, виявив, наприк., свою велику наукову „об'єктивність" у ствердженні: „Володар багатьох мов, російська мова стоїть на багато вище від усіх европейських мов, не тільки засягом країн де вона панівна, але також через її всеобіймаючість і багацтво" (Mario Pei, loco cit.).

Оставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками 22-мільйонового майна організації!

СВОБОДА SVOBODA
SUBSCRIPTION RATES:

One year	$ 12.00
Six months	6.25
Three months	3.25

Jersey City & Foreign Rates:

One year	$14.00
Six months	7.50
Three months	4.00

For UNA members monthly 65¢.

ПЕРЕДПЛАТА:

На рік	$12.00
На пів року	6.25
На три місяці	3.25

В Джерзі Сити і закордоном:

На рік	$14.00
На пів року	7.50
На три місяці	4.00

Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застереже, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Українська Кредитова Спілка в Рочестерії, Н. Й. розвивається

Місяць жовтень — це місяць кредитової кооперації, в якому всі кредитові спілки в Америці відзначують перші основи кредитової кооперації, яку почато 1949 р. в Німеччині.

Для Української Кредитової Спілки в Рачестері цей місяць є не лише місяцем, в якому вона відзначує „Міжнародний День Кредитової Кооперації", але і місяцем, коли вона святкує річницю свого існування. Сім років тому, 1-го жовтня 1953 р. почала свою діяльність Українська Кредитова Спілка в Рачестері.

З того приводу варта, зробити деякі підсумки та порівняння про рух членства в нашій кооперативі, про ріст її оборотових фондів та про її діяльність. Розвиток і вислід господарської діяльности УКСпілки залежить від її членів. Тож в першу чергу поглянымо, як вона зростала в членстві.

За перший рік свого існування вона здобула 124. В другім році існування, 1955, вона мала вже 225; в 1956 — 341; в 1957 — 436; в 1958 — 544; в 1959 — 632; в 1960 — 745.

Вона річно зростала на 105 членів. Цей приріст членства в нашій кооперативі був вищий від пересічного зросту в членстві американських кредитових спілок. І хоч цей приріст нас ніколи вповні не задовольняє, бо наші можливості були б більші, то все таки годиться підчеркнути, що за короткий час, УКСпілка виросла в найбільшу українську установу в Рачестері. Сьогодні УКСпілка об'єднує в своїх рядах 745 громадян з усіх середовищ української громади з майном оборотових фондів $412,000.00

Вона вже відограє поважну ролю в господарськім житті нашої спільноти. Наші люди не мусять вже шукати кредитів, ані вкладати свої гроші до різних установ, бо своя рідна Спілка дає їм завжди приятельську обслугу і дешевий кредит. Щоб коротко зілюструвати, як УКС виросла, подамо цифри, які самі за себе говорять.

Майно — оборотові фонди УКСпілки зростали так: 30. 9. 1954 р. УКС мала $10,367; 1955 — $41,158; 1956 — $114,708; 1957 — $175,370; 1958 — $251,546; 1959 — $335,738; 1960 — $412,796.

Уділи, себто ощадностеві вкладки членів збільшувались та: 30. 9. 1954 р. було в УКС $10,251 уділів; 1955 — $39,982; 1956 — $11,274; 1957 — $168,480; 1958 — $249,530; 1959 — $323,230; 1960 — $399,077.

Позичкова діяльність УКСпілки представляється так: в 1954 р. було на позичках $6,326; 1955 — $32,415; 1956 — 74,922; 1957 — 121,780; 1958 — $162,273; 1959 — $201,159; 1960 — 305,570.

Як бачимо, кожний рік позначувався поважним зростом членів і майна УКСпілки. Варто відмітити, що в Рачестері є 40 кредитових спілок, з яких кілька вже давно перейшли мільйон долярів оборотових фондів, але наша УКСпілка, хоч належить до молодших спілок, то своїм членством і майном стоїть вже в ряді перших 10-ох найбільших спілок міста. Цей факт можемо уважати за поважний успіх і тим ми гордимося перед іншими американськими кредитовими спілками і перед іншими національними групами, багато з яких не мають своїх рідних установ, таких, як наша УКСпелка.

Хоч ми ніяким чином не відстали позаду інших, але наші успіхи могли б бути кращі, бо на це ми маємо всі можливості і спроможності. Коли нараховуємо, що в Рачестері є кругло 10,000 українців, то ще велика кількість наших людей стоїть поза рямками нашої кредитової кооперативи, і їх треба пробувати приєднати до нашої кооперативної родини.

Своєю працею і обслугою УКСпілка заслуговує на повне довір'я і підтримку українського громадянства Рачестеру. Нашим обов'язком є допомогти стати їй більшою і сильнішою. А зможемо це зробити, коли всі масово впишемося в її ряди та станемо активними членами. УКСпілка платить найбільш сприятливі відсотки, бере найнижчі відсотки від позичок, дає безплатне життєве забезпечення до $1000 — на ощадностеві вкладки, і обезпечує позички, що на випадок смерти або втрати працездатности члена позичку сплачує асекураційне товариство. А найголовніше, дає своїм членам приятельську обслугу.

Господарка в УКСпілці є ощадна і обережна, при чому керівні органи завжди керувались виключно добром своїх членів.

З прибутків видавано найбільше на виплати дивіденд і забезпечення вкладчиків та позичковців, бо це конечне і корисне для наших членів. Члени одержували не лише добру дивіденду від вложених грошей, але також вже кілька спадкоємців померлих членів дістали асекурацію по $1000, або менше, в пропорції до суми вложених їх уділів, за яку премію платила УКСпілка із своїх прибутків.

Також кілька членів, що втратили працездатність, одержали вже поважні суми грошей на сплату позичок в часі їх нещастя.

Про свою фінансову господарку УКСпілка докладно інформує своїх членів і громадянство на сторінках „Інформативного Листка", що його випускає що кварталу. Вже шостий рік ми його видаємо і роздаємо безплатно серед українського громадянства.

Кредитова Спілка — це власність усіх членів, створена для їхньої взаємної допомоги. Кожний член має право голосу і він може бути обраним до її проводу і своєю працею може причинитися до її розбудови. УКСпілка показала вже практичні користі, які має поодинокий громадянин, стаючи її членом. Розбудовуймо власний капітал з допомогою УКС. Спитайте себе, якщо ви ще не є членами, чому стоїте осторонь своєї рідної установи, а як ви є членами, спитайте і провірте себе, чи ви є добрими і активними членами, чи підтримуєте свою установу, чи користуєтесь з її услуг і чи приєднали для неї одного нового члена.

За найближчу ціль УКСпілка ставить собі осягнути статус півмільйонової установи з тисячу членами. Коли це зробимо і зробимо зараз, то виконаємо наш обов'язок не лише супроти рідної Спілки, але супроти цілої нашої громади Рачестеру.

Володимир Гавриляк

Міннеаполіс вшановує пам'ять С. Бандери

Першу річницю трагічної смерти провідника ОУН Степана Бандери відзначило українське громадянство церковними молитвами та святочною академією.

В суботу 15 жовтня о год. 8 вечора відправлено в церкві св. Константина панахиду за спокій душі бл. пам. Степана Бандери. Панахиду правив о. Дорош, виголосивши глибоку змістом проповідь. Співав мішаний хор під управою проф. Р. Ставничого. Церква була виповнена вірними. ЮСУМ та СУМА прибули зорганізовано в одностроях.

В неділю 16 жовтня заходами місцевого Відділу ООЧСУ та Осередку СУМА влаштовано в авдиторії школи св. Константина святочну академію. В програму академії, що її відкрив пан Пишко (СУМА) входили: святочна доповідь про революційну політичну діяльність Степана Бандери в перспективі її історичного значення для цілої української нації в боротьбі проти всіх окупантів України. Доповідь виголосив М. Тютюник.

В другій частині були дві деклямації, які виголосили панна Муха та пані І. Корсунська. Жалібний марш Шопена на піяно відіграла п. Сокольська. Спільну рецитацію в опрацюванні пані О. Карпяк-Бенцаль виголосили ЮСумівці; хор Юного СУМА під управою інж. Я. Карпяка відспівав дві упівські пісні, а мішаний хор під управою проф. Р. Ставничого та при музичнім супроводі пані Т. Гринишин і пана Олега Левицького відспівав три пісні. Академію закінчено співом українського гимну. **Я. К.**

Праця — варта уваги

(Міннеаполіс-Сен Пол, Мін несота)

В жадному випадку не можна пропускати добрих діл, про них треба сказати українському громадянству.

Хор „Дніпро" в Твин Сити є цією організацією, яка помимо своєї невпинної праці знайшла час і енергію допомогти іншим. Управа хору „Дніпро" заохотила і дала наймоподшим членам хору самостійно влаштувати пікнік. Молодь з запалом взялася до праці. Старалась зробити все якнайкраще, щоб задовольнити присутніх на пікніку. Були цікаві гри, смачний буфет, а на закінчення палили ватру на тлі чудового озера, співали українських народних пісень. При завзятті, впертості, помочі старших членів хору та вирозумілості громадянства пікнік вдався, нагородив його організаторів.

Половину приходу з пікніку в сумі дев'ятдесяти долярів хор вислав Капелі Бандуристів. Цього року це другий пікнік хору. З першого вислано $65.00 також Капелі Бандуристів. Цей культурний вчинок вартий наслідування. Надіюсь, що за цим прикладом підуть інші організації.

Хор „Дніпро" є активним цілий рік. В його праці не заважає літня спека, ані великі морози. Тепер при хорі зорганізовано „Драматичну Студію", до якої належить багато молоді. Це єдина студія в Міннеаполіс-Сен Пол.

Всі члени пильно працюють, але найбільша заслуга диригента о. М. Бриня та голови хору інж. І. Яновича. о. М. Бринь вкладає в цей хор всі свої сили, а його знання й лагідність збільшують число членів хору. Голова хору інж. І. Янович своїм організаційним хистом, безупинною працею, толерантністю й вирозумілістю тримає хор на високому культурному рівні.

Леся Г.

Фортепіяновий Речиталь Б. Садовського в Клівленді, Огайо

Заходом Українського Музичного Інституту в Клівленді відбулася 23 жовтня цікава музична імпреза. Тим разом молодий елев УМІ Борис Садовський, син відомого диригента хору „Дніпро" п. Евгена Садовського, а визначний учень пані професорки Марії Грушкевич, дав свій перший Фортепіяновий Речиталь в Українському Народному Домі.

Багато місцевих громадян, зацікавлених музикою, виповнило залю в очікуванні першого виступу Бориса, який від дитинства проявляв велику музикальність. Вже від 7-го року життя почав він науку гри на фортепіяні, а по сімох літах інтенсивної праці над собою, своїм першим концертом виявив ще й великий музичний талант.

В програму, зложену з двох частин, входили такі музичні твори: Черни Етюд ц-моль, Бах „Три голосова інвенція ц-моль", Скарлатті „Соната е-дур, і ц-дур", Гайдн „Соната д-дур", Геллер „До побачення Тарантелля", Мек Довелл Шкотська поема, Мусергський — Гопак, Прокопіф Прелюд ц-дур, Барток Танок медведя, Людкевич Похорон отамана, Богданов — Дударик, і Шуберта Емпромпті оп. 90 ес-дур.

У виконанні цієї програми Борис Садовський проявив велику музичну пам'ять, та певність удару. Треба підчеркнути його технічне опанування виконуваних творів, яке виказалось не лише в клясичних творах, але й у модерній музиці як Бартока — Танок медведя. Тут можна зачислити й Баха — Триголосову інвенцію ц-моль, де спеціяльно молодий виконавець віддав правильні впадання голосів і зливання тонацій.

В деяких відіграних музичних творах далося відчути за різкі удари, що приглушували милозвучність мелодії.

Було б побажаним, щоб на будучі музичні виступи ініціятори концертів подумали про добрий фортепіян, чи піяніно, для правильного віддання й краси музичного твору.

Молодому Борисові Садовському належить побажати дальшої витривалости в праці над поглибленням музичного знання, щоб міг гідно репрезентувати українську націю в рядах славних українських музиків.

Марія Дуб

Театр для дітей в Ню Йорку

Українські батьки в Ню Йорку і околиці, що відповідне виховання своїх дітей зараховують до своїх життєвих завдань, повинні взяти до уваги такий важливий виховний засіб, яким є театр і зазнайомити з ним дітвору. Свого постійного українського театру ще не маємо, але можемо скористати з нагоди, яку дає нам за дуже дешеву ціну і в дуже приступний час відома нюйоркська Тавн Голл.

Тавн Голл зорганізувала дитячі театральні вистави, які відбуваються кожної суботи перед полуднем від жовтня 1960 року до квітня 1961 року. Кожного місяця є виведена інша відома дитяча казка, як, наприклад, кожної суботи в жовтні відбувалася вистава „Котика в сап'янцях". В лестопаді кожної суботи буде „Петро і вовк". В грудні дві перші суботи буде „Красуня і потвора". Після святочної перерви чотири суботи в січні буде „Білосніжка". В лютому „Івась і Гануся", в березні „Рип Вен Вінкел", а в квітні дві перші суботи „Піноккіо". Вистави зачинаються о год. 11-ій перед полуднем, кінчаються о год. 12.20. Після кожної вистави діти мають нагоду привітатися з дісвими особами і розмовляти з ними. Крім того є різні виграші і несподіванки. Обсада роль першорядна. Вступ — один доляр від особи; нема резервованих місць, хіба школи чи інші зорганізовані групи можуть мати місця резервовані і відповідну знижку.

Справді, була б велика шкода, якби наші українські батьки не використали цього театру і не дали своїм дітям такої корисної і гарної розривки, як професійними артистами виведені персонажі популярних і загально знаних казок. **М. Д.**

Десятиліття „Молодої Просвіти" у Филаделфії

„Молода Просвіта", читальня та бібліотека української молоді у Филаделфії, одинока того роду організація у вільному світі, відзначає десятиліття свого існування. З тої нагоди влаштовується 4 грудня 1960 виставку п'єси в 3-ох діях зі співами і танцями Марійки Підгірянки п. назвою „В чужім пірТ".

Цю виставку проготовляє гурток живого слова „Молодої Просвіти" під мистецьким проводом пані О. Селезінки, яка вже від давна знана, як організаторка збірних рецитацій та сценічних образів. У виставці візьме участь хор УМІ під керівництвом П. Ю. Оранського та балет під проводом П. І. Голубовської. Фортепіяновий супровід спочиватиме в руках П. І. Чумової.

Ця, дуже актуальна п'єса, викликає зацікавлення, головно серед дітей та молоді і також серед старших.

Виставка відбудеться в залі Горожанського Клюбу при Френклін вул. Початок о 6-ій годині увечері.

Збори Студентського Клюбу в Дітройті

10 вересня Студентський Клюб у Дітройті відбув Надзвичайні Загальні Збори, в яких взяли участь представники СУСТА і ФКУ — п. К. Савчук і п. С. Хемич. Надзвичайні збори відкрив п. М. Григорчук, голова місцевого клюбу і попросив на предсідника — п. Б. Федорака, а на заступника — п. Казісвича.

В зборах взяли участь представники від старшого громадянства: д-р М. Климишин від Шкільного Відділу УКК, д-р Заплітний від Рідної Школи, д-р Марітчак від Т-ва „Самопоміч", д-р Годів від Культ. Фундації Вейк університету, д-р Цап — опікун Студентського Клюбу і професор української мови Вейн університету, інж. Купинський від Т-ва Українських Інженерів і д-р Лисий від Українсько-американського Осередку.

Головними точками порядку нарад були організаційні справи українського студентства в ЗДА і організація української катедри при одному з більших університетів ЗДА.

Про організаційні справи говорив п. Савчук, інформуючи докладно про працю СУСТА і її репрезентацію назовні. На його думку, українське студентство вміло поборює великі труднощі і всіма силами змагає до того, щоб гідно репрезентувати іміграцію і себе, як вірних і відданих синів поневоленої Батьківщини-України. Хоч працю утруднюють формальні і правні перешкоди, то при зусиллях можна багато осягнути, бо на нас спочиває велике завдання тому, бо ми є в такій щасливій ситуації, що можемо інформувати широкий світ про Україну. Він в імені СУСТА просив про всесторонню працю і сумлінне виповнювання своїх обов'язків. Пан Хемич говорив про потреби і завдання української катедри. Докладно представив окремі фази вже переведеної праці і конкретно представив плян праці на майбутнє. Основною причиною, що здержує працю, є сторінка фінансова, яка вимагає пляновости і обережности, але завдяки наполегливій праці окремих одиниць і ця справа, хоч поволі, але посувається вперед. Пан Хемич і всі присутні залишилися в переконанні, що організація української катедри стане фактом доконаним і то вже в недовгому майбутньому. Пан Федорак прийняв на себе обов'язки зв'язкового і обіцяв, що на таку важливу справу як українська катедра, не пожалує часу і праці. Він апелював до всього українського студентства і громадянства про співпрацю.

Речева дискусія виявила заінтересування обома справами і збоку студентства і старшого громадянства. Збори виявили, що наше студентство стоїть на висоті своїх завдань і докладно здає собі справу з минулого, а ще більше з майбутнього.

Закриваючи збори, предсідник подякував панам референтам за конструктивні реферати і за участь у зборах всім присутнім.

Збори протягнулися до пізньої ночі, але всі присутні сиділи до кінця і опустили залю з вдоволенням, що наша молодь зі зрозумінням оцінює наші потреби. **А. Б.**

В жовтні було 67,490,000 затруднених і 3,388,000 безробітних

Вашингтон. — Статистичне бюро департаменту праці повідомляє, що в жовтні цього року число затруднених виносило 67,490,000 і було рекордовим числом для того місяця, але воно було на 277,000 менше, як у вересні 1960, а звичайно в жовтні число затруднених збільшується на 400,000 в порівнянні з попереднім місяцем. Число безробітних виносило 3,388,000 і було майже на 200,000 більше від вересневого числа. Звичайно в жовтні число безробітних зменшується на 200,000. Число безробітних в жовтні ц.р. становило 6.4 відсотка всіх робітних сил країни, а у вересні той відсоток становив тільки 5.7. В лютому цього року відсоток безробітних виносив тільки 4.8, але від того часу він постійно зростає і дійшов в жовтні до 6.4. Передбачають, що число безробітних зросте в цимових місяцях до 5-ох мільйонів, або і більше.

$8,338.53 на допомогу родині сл. п. Ст. Бандери

Комітет для переведення збірки на фонд допомоги родині сл. п. Степана Бандери в Клівленді подає до відома української громадськости наступне звідомлення:

Збірка у висліді дала суму $8,420.96; витрати (друковання відозв, листівок, кореспонденція, преса) виносили — $82.43; сальдо в сумі $8,338.53 переказано до банку в Ню Йорку Юніон Сквер Сейвінгс Бенк, число конта: 56131, на якому зложені суми призначені на допомогу родині.

Клівленд, 24 жовтня 1960 р.

За Громадський Комітет

Ст. Волян

ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ" І П ВИДАНЬ

На цьому місці друкуємо імена тих ВП. Громадян, що надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 6.

І. Швець, Алентавн	$ 10.00
В. Куприк, Ню Йорк	10.00
А. Блавцик, Куртіс Бей	5.00
С. Левицький, Боффало	5.00
М. Оглабяк, Дітройт	5.00
Б. Оленчак, Ріджайна	5.00
Д-р М. Зарицький, Бруклин	5.00
С. Качмарський, Волей Ст.	5.00
М. Чухновський, Віндсор	5.00
М. Шурко, Вотерфорд	5.00
М. Рибак, Шикаго	5.00
Ю. Коробій, Медісон	3.50
І. Гідей, Ню Йорк	3.00
Н. Варій, Стретфорд	3.00
С. Кійдо, Мендівіл	3.00
В. Пшюк, Алентавн	3.00
А. Кісломед, Ворен	3.00
В. Бакалець, Пасейк	3.00
К. Микола, Брит	3.00
А. Холевка Белвю	3.00
П. Костик, Джерзі Сити	2.00
Н. Зелем, Чарлерой	2.00
В. Гіль, Джерзі Сити	2.00
П. Мартинович, Гл Гарднер	2.00
Л. Бобак, Росфорд	2.00
Н. Коцур, Шикаго	2.00
М. Бабій, Дітройт	2.00
І. Козак, Сант Бенд	2.00
П. Загоруйко, Сеймор	2.00
В. Лагодюк, Н. Шикаго	2.00
І. Куц, Шикаго	2.00
І. Урбан, Вотерлліт	2.00
А. Старвецька, Ланкастер	2.00
С. Карпа, Гілсайд	2.00
Р. Мельник, Стемфорд	2.00
О. Рибалт, Понгстаун	2.00
М. Дикий, Шикаго	2.00
П. Вітенко, Вілінг	2.00
Д-р А. Хомин, Ліма	2.00
П. Тіцький, Конкорд	2.00
В. Дякун, Фенікс ІІ	2.00
Ю. Михуда, Черіл	2.00
В. Криса, Лейквуд	2.00
М. Палько, Филаделфія	2.00
А. Юзва, Клівленд	2.00
М. Цьок, Линден	2.00
М. Чорнодольський, Н. Йорк	2.00
М. Оберишин, Нюарк	2.00
Д. Гренда, Йорк	2.00
Г. Гарматн, Ню Йорк	2.00
С. Зобнів, Рачестер	2.00
Н. Мороз, Бентвіл	2.00
В. Пирський, Филаделфія	2.00
Я. Швайка, В. Гемстед	2.00
А. Котик, Ню Брітейн	2.00
М. Овчар, Гікенсіл	2.00
А. Білецька, С. Плейнфілд	2.00
М. Білас, Филаделфія	2.00
В. Осідач, Дірборн	2.00
М. Филик, Джерзі Сити	2.00
Н. Добрянський, Ню Йорк	2.00
С. Мідянський, Ню Гейвен	2.00
І. Скробач, Оліси	2.00
П. Соловський, Джамейка	2.00
Н. Сукмановський, Нагрда Флс	2.00
М. Пилипчак, Джерзі Сити	2.00
М. Паранич, Филаделфія	2.00
С. Поперечняк, Филаделфія	2.00
В. Голубонич, Флорал Парк	2.00
Д-р П. Хрептовський, Амстердам	2.00
С. Гаврищук, Елизабет	2.00
М. Гіщинська Форт Дадж	2.00
Н. Лата Віндсор	2.00
С. Лібович, Ню Йорк	2.00
С. Тимяк, Мейплвуд	2.00
А. Кухар, Бруклин	2.00
С. Кухлевський, Трентон	2.00
П. Емхе, Балтімор	2.00
Е. Каменюк, Сиракюз	2.00
Ю. Луценко, Бруклин	2.00
П. Бережницький, Нюарк	2.00
І. Голембйовський Н. Гейвен	1.00
І. Кулинич, Шикаго	1.00
М. Балко, Вілке Бері	1.00
А. Букшований, Бейон	1.00
А. Бубняк, Елмайра	1.00
П. Сабат, Трентон	1.00
В. Сич, Едистон	1.00
К. Котило, Бріджпорт	1.00
Разом	$ 222.50
Раніше проголошено	$ 1,462.35
Разом	$ 1,684.85

Українське Лікарське Товариство
ФІЛІЯ МЕТРОПОЛІ НЮ ЙОРК
повідомляє, що
в суботі, 19-го листопада ц. р.
— відбудуться —
Звичайні СХОДИНИ ЧЛЕНІВ
В програмі ВІДЧИТ
д-ра Бориса Филипчака
на тему:
„РЕГІОНАЛЬНИЙ ІДЕЇТ".
ПОЧАТОК СХОДИН — точно в год. 9:00 вечора в ДОМІВЦІ ТОВАРИСТВА — 2 Іст 79-та вулиця в НЮ ЙОРКУ.

ВИТНІТЬ ЦЕ ОГОЛОШЕННЯ І ЗБЕРЕЖІТЬ, ЯК ПОУЧЕННЯ!

НАЙКРАЩА АПТЕЧКА ВДОМА!

УВАГА! Щоб допомогти тим, що такої допомоги потребують, „ГОВЕРЛЯ" взяла представництво для розпродажі медикаментів, які є вже багатьом відомі та дуже допоміжні, та не раз стають необхідними тоді, коли людина їх потребує чи для себе, чи для своїх рідних, бо ті медикаменти посилають також масово до Рідного Краю, а це:

1. **СОЛІД ЛІНІМЕНТ** — масть до натирання. Помагає проти ревматичних і артретичних болів. Брати не багато і натирати місця, де треба. Не давати до ран чи очей. Перед вживанням треба місця, що їх натираємо, добре вимити. Помагає теж проти корчів, болів у суглубах і їх, якщо не заданнені, зовсім усуває! Ціна за більші слої лише $5.00. Ця масть виправдала себе і помогла кожному, хто її закупив!
2. **СТОКРОВІЦЯ (Hypericum perforatum)** — Божа Кровця, або Іванок Прозірник — це є зілля-чай, що помагає: проти нервовости кишок і проти хвороби грубої кишки, проти жовчевих каменів, проти хвороби нирок і тиснення в шлунку (подагри). Усуває біль голови, усуває флегму з грудей, помагає проти нервози й дезинтерії; а дітям усуває глисти і є мочегонний. Вживати: заварювати (запарювати) як чай, даючи кілька билин на 1-2 літри води й поставити, щоб натягнув. Пити по кілька ложок після кожної їди, а наніч, як ідемо спати, можна випити навіть одну склянку. Має помогти при згадуваних недомаганнях, протягом 6-8 тижнів, напевно! Ціна за пачку лише $1.50, або і пачки за $5.00, бо такої кількости треба на час 6-8 тижнів.
3. **КРИВАВНИК (Achillea millefolium)** — це зілля, чай, що помагає при травленні, при зафлегмленні грудей, при катарі легенів, при геморойдальнім кривавленні, при нервовості й істерії, які усуває та заспокоює людину, даючи їй добрий сон; помагає при корчах серця і при трясачці (лихорадці), а жінкам найкраще нормує період, також ділає добре проти шлункових газів. Приготовляти, як чай; пити тричі денно по пів склянки, або нараз менше, найкраще після їди, але не більше, як одну склянку до двох на день! Ціна за пачку $2.00, або за три пачки $5.00, бо так потрібно на 6-8 тижнів.
4. **РУМЯНЕЦЬ ЛІЧНИЧИЙ (Matricaria chamomilla)** — масмо свіжий і тим же добрий, чай, що помагає: спричиняє почення і усуває гази-здуття; усуває перестуду і душний кашель; помагає проти катару кишок і проти задухи-астми; вживається проти сильних болів зубів і голови, проти напливу крови до голови, а жінкам допомагає при болючій менструації. Запарювати, як чай і пити після їди та на ніч не багато, по пів склянки нараз, або більше. Добре додавати при ревматичних купелях. Хто має потріскану сяву, то вивар її вигоює! Ціна за пачку $1.50, або за 4 пачки $5.00 — достатньо на цілий рік.
5. **ЛИПОВИЙ КВІТ (Tilia grandifolia)** — великолистий, свіжий, чай, який спричиняє потіння і скріпляє нерви кожному! Чай помагає проти перестуди й кашлю, при грудних та шийних недугах, при зафлегмленні легенів, успокоює ревматичні та катаральні болі, помагає при розвільненні, при корчах шлунка і серця. Ціна за пачку $2.00, або за 3 пачки — $5.00.
6. **ПОЛИН (Artemisia absinthium)** — це дуже важлива і на цьому терені рідкісна рослина, має гірший смак. Чай з неї помагає: при травленні, чистить кров кожному! Зміцнює жолудок і побуджує та додає охоти до всього і до травлення; помагає при блідниці, жовтачці, недугах печінки, при скрофулах, при бігунці і войтах взагалі. Зовнішньо вживається, як оклади при звихненні й опухленнях. Знаменито скріпляє слабі нерви, а дітям нищить зовсім глисти! Ціна за пачку $3.00 (маємо лише дуже малу кількість). Пити перед або після їди, але не багато і нічим не засолоджувати. Найкраще пити по ложечці або дві, та частіше.
7. **ЛІОН АТЛІТ ФУТ** — його маємо ще лише кілька слоїв-пуделок — помагає та вигоює пропукляни на ногах між пальцями і будь-де інде та є знаменитим середником проти свербіння. Ціна цієї масті за одно пуделко — $2.50.
8. **ЛІОН КОРН і КАЛЮЗ** — це масть, що усуває без болю всякі нагнітки і всякі затверділі нарости й сяву. Ціна за пуделко — $2.50.

ВИМКОВО: На Різдво за $5.00 даємо 100 карточок з конвертами!

Стінні, гарні КАЛЕНДАРІ — по 50 центів за штуку.

Замовляти і відразу слати належність до:

"Howerla"
41 E. 7th Street — NEW YORK 3, N. Y.
Tel.: GR 5-0193

Увага! БАЙОН і ОКОЛИЦЯ! Увага!
УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ
і
ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБОД УКРАЇНИ — 16-ий Відділ в БАЙОНІ
— влаштовують —
в суботу, дня 14-го січня 1961 р.
в залі
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ
35-37 Іст 23-та вул. — в БАЙОНІ, Н. Дж.
НОВОРІЧНИЙ БЕНКЕТ
та
ЗАБАВУ З ТАНЦЯМИ
ВСТУП на БЕНКЕТ та ЗАБАВУ: $5.00
на ЗАБАВУ: $1.50
Початок Бенкету — год. 7:30 вечора
Забава — від год. 10:00 вечора до .....
Білети вступу можна одержати у бартендера Українського Народного Дому, почавши від 1-го грудня ц. р.
До Забави приграватиме знана оркестра П. СНІГУРА.
ІМПРЕЗОВИЙ КОМІТЕТ

„Слово",
ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ в ЕКЗИЛІ та ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ в НЮ ЙОРКУ
в п'ятницю, 18-го листопада 1960 р.
в год. 8:00 вечора
в залі ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ
149 2-га Евеню — Ню Йорк
— відбудеться —
ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР Уласа САМЧУКА
Обговорення останнього роману
Уласа Самчука — „ЧОГО НЕ ГОЇТЬ ОГОНЬ".
ВИСТУПАЮТЬ:
Сергій ЛИТВИНЕНКО — Відкриття
Григорій КОСТЮК — Вступні уваги
Улас Самчук:
„Дещо про мій роман, його джерела, ідеї і моїх критиків".
ЗАПИТАННЯ І ВИСТУПИ ЧИТАЧІВ ГОСТЯМ РАДІ.

ТОВАРИШІВ - АБІТУРІЄНТІВ
б. Української Гімназії в ТЕРНОПОЛІ
шк. р. 1909/10
прошу подати негайно свої АДРЕСИ.
Писати до: Роман ЧУБАТИЙ
P. O. Box 364, Cooper Station, New York 3, N. Y.

Український Спортовий Клюб — в Ню Йорку
— влаштовує —
в суботу, 19-го листопада 1960 року
в залі CENTRAL PLAZA (Mirror Room)
111 2-га Евеню в НЮ ЙОРКУ
ОСІННЮ ЗАБАВУ
ПОЧАТОК — год. 9:00 вечора
Музика — „АМОР" — З. Савчука
Буфет у заряді ВП. Пань. Вступ: $2.50
Дохід призначений на сплату СПОРТОВОЇ ПЛОЩІ.

ЗІ СПОРТУ

Третя перемога підряд

Гота СК — УСК Ню Йорк 3:4 (2:3)

УСК: А. Голуб, — П. Черемха (А. Олинець)' Р. Підгорецький, — В. Форнеро, Дж. Керні, Е. Чижович, — В. Чижович, Р. Паркер, (М. Вітюк), К. Мушак, Е. Савіно, Е. Моралес.

Ворота: 27 хв. 0:1 — Е. Савіно, 30 хв. 0:2 — К. Мушак, 41 хв. 1:2, 42 хв. 2:2, 45 хв. 2:3 — В. Чижович, 48 хв. 2:4 — В. Чижович, 90 хв. 3:4 Наріжняки: 2:2. Суддя: Т. Кевіл. Глядачів 500.

Неділя, 30 жовтня. Змагання двох новиків „Оберлігу" на площі Шіценпарку відзначилися двома різними половинами, підрядним здобуттям воріт, швидкістю і викиненням з площі по одному змагунові обидвох клюбів. Усунення Мушака відбилося негативно на грі нашої дружини, а рівночасно усунений змагун Готи був далеко меншої вартости і його втрата була для Готи менш болючою. Мушак буде відсутній чотири тижні.

В УСК-у дебютували три змагуни „Спарти" з Торонта: Керні, Савіно і Моралес. Останній, чотирикратний репрезентант Перу, його дріблінґ, чистість стрілу і взагалі постава є насолодою для глядача. Від нього не відстає далеко Савіно. Керні ще вповні не оправдав свого імени репрезентанта Канади на середині помочі. Беручи під увагу цілість гри, Віктор Форнеро на помочі був найкращим змагуном на площі, якому вміло і з душею асистував Еньо Чижович. Крім цих двох змагунів, та ще може Керні, інші змагуни дефензиви УСК залишились відкритими до дальших побажань. Змінливий стан дефензиви ілюструє найкраще відношення воріт УСК-у 13:13 при лише одній програній та одній нерішеній. При втраті такого числа воріт аж три виграні УСК-у свідчать добре про його напад.

Всім є відоме переконання автора цих рядків супроти „перевантаження" української дружини чужими змагунами. Але він чесно мусить признатися, що після десятьох хвилин гри він був „переконаний" у важливості нових „здобутків". Очевидно, що набути цих змагунів не було б можливо без щедрої руки численних симпатиків УСК-у.

Роман Лисняк

„Україна" Монтреаль гостем „Чорноморської Січі" Нюарку

„Чорн. Січ" — „Україна" 1:3 (1:1)

Нюарк 30 жовтня 1960 р. Згідно з програмою ювілейних святкувань „Чорноморської Січі", відбулися товариські футбольні змагання Ювілята і „Україною" Монтреаль. Переможцем вийшли гості, колишній чемпіон Канади.

Перебіг гри, як і вислід, ще раз показали нам, що „Чорн. Січ" є на добрій дорозі до кращого завтра. Між нашими молодими спортовцями є непересічні таланти, які при дбайливій праці Управи, зможуть в майбутньому конкурувати з коштовними „імпортами" з різних країн. Фаховий тренер і обов'язкові тренінґи наших молодих футболістів, справа важна і на часі. „Україна" М. виступила в складі: Середюк, Палінський, Келебай, Крушенк, Томпсон, Менарі, Бустаменте, Вільсон, Мартіно, Шило, Кулик, Майлес, Поллок і Ілай.

„Чорн. Січ": Бенедето, Жолудко, Презимірський, Каздоба II, Дуткевич, Марчук, Шпон, Гура, Хромовський, Паук, Кіралі, Василькевич і Веб.

Коротка передзмагова церемонія, слово голови „Чорн. Січі" п. Ю. Іванкова, вручення квітів та спільна знимка і врешті суддя п. Лісевич дає сиґнал початкові гри. Перша половина пройшла під знаком легкої переваги „України". Перші ворота змагань для гостей здобув Мартіно з подачі Бустаменте-Палінського в 21-й хвилині гри. Вирівнюючі з карного для „чорноморців" здобув Каздоба II в 42-й хвилині. Дальші нагоди для обох дружин були невикористані або унешкідливлені воротарями. Особливо Середюк, був знаменитий. В другій півгрі жадна з дружин не мала замітної переваги, одначе напад „України" з Шилом в центрі зумів здобути дальших двоє воріт в 65-й і 84-й хвилинах (Мартіно з подачі Шила Вільсона і Шило з подачі Мартіно-Менарі). Цілий ряд наступів на ворота „України" здержав Середюк і добра оборона Палінський-Келебай. Перед закінченням змагань суддя усунув з площі Марчука і Бустаменте за неспортову поведінку. В загальному були це змагання без емоцій та гарних акцій-заграв. Коротка площа і сильний вітер були головною причиною, чому дружини не змогли вповні задовольнити глядачів. Передзмаг юньйорів: „Чорн. Січ" — УСК Ню Йорк 2:0. Ліговий вислід учнів в Німецько-Американській лізі: „Чорн. Січ" — Чехословаки 6:0.

Після змагань у великій залі „Чорн. Січі" відбулося прийняття для змагунів і членів СТ „Україна" Монтреаль та господарів, в якому взяли участь представники: СУАСТ — д-р Е. Жарський, УСТ „Тризуб", Филаделфія — п. Щупаківський, проф. М. Андрухів і п. Горобйовський від СТ „Україна" М.

Святочну спортову громаду від господарів вітали д-р Янів, член Управи „Чорн. Січі" і А. Кормило, голова матірного Т-ва „Чорн. Січ".

О. Твардовський

УАСТ Рачестер — Ренджерс 5:1 (3:0)

Рачестер, 10. 30. 1960. — В першій рунді гор за аматорську чашу Америки УАСТ Рачестер виелімінував Рачестер Ренджерс. Гра відбулась при дощовій погоді та розмоклім грищі. Д. Когут став героєм дня, стріливши чотири ґолі. П'ятого ґоля забив В. Закалужний з карного.

Симпатики копаного м'яча повинні більше цікавитися змаганнями УАСТ-ва, щоб своєю присутністю допомогти проводові та змагунам у їх корисній праці. Тільки тоді зможемо здобути більші успіхи, чи то в спорті, чи в других ділянках, коли всі наші почини матимуть моральну та матеріяльну піддержку не малої горстки фанатиків, але ширшого кола українського громадянства. Вірю, що справа спорту не є маловажною для громади українців в Рачестері, та що наші сподівання на її піддержку не даремні.

Микола Сйна

Тризуб — Галіція 2:2 (0:1)

Неділя, 6 листопада. — Ворота стрілили для Тризуба: Кампо в 12-ій хвилині та Нога у 18-ій хв. другої півгри.

Обидві дружини виступили в своїх найсильніших складах. Тризуб з Кампом, який грав перший раз в цьому сезоні. Перші хвилини гри показали, що наша дружина матиме важку переправу з гостями, яких одинадцятка зложена з імпортованих змагунів, та показувала комбінаційну гру високої кляси. Галіція, маючи перших 20 хвилин перевагу в полі, не зуміла пробитись через наші оборонні лінії. Опісля гра вирівнялася і здавалося, що наші таки заженуть м'яча в сітку противника. Однак не склалося так добре. В 41-ій хвилині криловий гостей не критий Рачем, який стояв майже на середині лінії, провів швидко м'яч під наші ворота і сильним стрілом змусив нашого воротаря до капітуляції. Протести, що це був офсайд, не мали успіху, і такий стан залишився до перерви.

В другій півгрі на місце Рача прийшов Варга, а на місце Яковини — Длугош. Тризуб взявся завзято до праці та осягнув легку перевагу, яка принесла в 12 хв. перші ворота зі стрілу Кампо, якому гарно випрацював подачу Кравець. При дальшій перевазі на 18-ій хвилині Нога з подачі Кампо виминув оборонців та гострим стрілом підвищив вислід до 2:1. Здавалось, що розв'язався мішок на ґолі, а тимчасом егоїстична гра деяких змагунів не дозволила закріпити перемоги за Тризубом. Це і привело до втрати однієї точки, коли противник на шість хвилин перед кінцем здобув вирівняння і повіз одну цінну точку до Ню Йорку.

Оцінюючи гру дружин, треба признати, що змагання велись, як колись в рідному краю, на високому рівні. Дружина гостей виявилась дуже сильною і технічно доброю, так що її противникам не буде легко з нею виграти. В Тризубі ще бракує зіграння і співпраці, часті „кивання" приносили замішання та небезпеку в наше запілля, а в глядачів непевність та страх за остаточний вислід змагань.

Ніт

Ґватемальський уряд поборює військову револьту

Ґватемала. — В неділю 13 листопада група невдоволених із уряду теперішнього президента Мігуеля Ідіґораса Фуентеса почала револьту і втекла до північно - східнього міста Закапа, де їх під час дня атакувало урядове летунство. Вполудне урядове радіо остерігало повстанців, що вишле проти них збройні сили в числі 3,000 вояків, якщо повстанці не піддадуться. Одночасно президент Фуентес скликав раду міністрів, на якій оголошено виїмковий стан в цілій країні. Повстання почалося тим способом, що група заарештованих давніше офіцерів вбила в форті Матаморос полковника і капітана та втекла з частиною місцевої залоги і деякою зброєю. За урядовими вістками група повстанців має виносити коло 100 осіб. Одночасно повстання вибухло і в районі Пуерто Баріос на північному заході. Немає спокою і в Республіці Нікараґва, де повстанці захопили 200 шкільних дітей, яких тримають як закладників. Там повстанці почали були збройний виступ ще при кінці тижня, який їм не вдався, і тепер вони хотіли б дістати ґарантію, що їм нічого не станеться, коли вони схочуть втекти ма кордон країни.

В ОН признають Касавубу право репрезентації, — в Конґо стрілянина

Об'єднані Нації. — Наприкінці минулого тижня президент Конґа Жозеф Касавубу, противник прокомуністичного першого конголійського прем'єра Патріса Люмумби, який все ще не зрікся свого титулу, відніс в Об'єднаних Націях перемогу настільки, що Мандатна Комісія визнала за правильне, щоб він на чолі призначеної ним делеґації репрезентував в Генеральній Асамблеї Конґо. До цього часу Конґо, хоч член ОН, не мало своєї репрезентації, бо Мандатна комісія не знала котрій з ворогуючих сторін признати це право. 6 членів Мандатної комісії було „за", 1 совєтський голос „проти", а 2 стрималися. Але дебати над Конґо в Генеральній Асамблеї тим часом відложені і треба нового внеску, щоб їх відновити. — В самому Конґо вперше війська ОН почали стріляти — щоправда в повітря на пострах, під час бурхливих демонстрацій, затіяних в столиці Конґа Леопольдвілі прихильниками президента провінції Леопольдвілю, Клеофаса Камітату, арештованого вночі віськом шефа штабу конґолійської армії полк. Мобуту. Кількасот аґресивних демострантів були з партії Африканської солідарности, головою якої є арештований Камітату, палкий союзник і прихильник Люмумби. Партія Африканської солідарности складається з членів конголійського племени Бамбала. Головною причиною неспокою в Конґо все ще є те, що десяток тамошніх племен одні з одним смертельно ворогують. Представник місії ОН в Леопольдвілі поїхав до полковника Мобуту і старався за звільнення Камітату, але після двох годин даремної суперечки від'їхав з нічим. Скільки жертв було в отій демонстрації, що її здусили конголійські вояки наспілку з вояками ОН — не подано. Після двох днів Мобуту і Камітату видали комунікат про своє „замирення" і Камітату вийшов на волю.

МЕРІЛІН МОНРО І АРТУР МІЛЛЕР РОЗВОДЯТЬСЯ

Ню Йорк. — 45-річний драматичний письменник — Артур Міллер і 34-річна кінова зірка Мерілін Монро (Норма Джейн Бейкер) повідомили пресу, що вони старатимуть про розвід після більше як 4-річного подружжя. Вони взяли цивільний судовий шлюб 29-го жовтня 1956-го року, але кілька днів пізніше вона перейшла на жидівську віру і взяла релігійний шлюб перед рабіном бо хотіла бути тієї самої релігії, що і її головік. Для Монро розвід не є новиною бо це вже третій в її житті а для Міллера також не є це траґедією, бо він розводиться вже вдруге, і від першої жінки має двоє дітей. Адвокати обоїх заявлють, що вони розходяться „по приятельськи" Мерілін Монро має вже нового приятеля між кіновими працівниками, і можливо, що вона вийде за нього заміж, вже по раз четвертий.

● **У теперішніх виборах в Японії** головною спірною справою є ніби — американсько-японський договір приязни. Але пересічний японець, особливо на провінції, не цікавиться справами закордонної політики, а своїми буденними справами. І тому він, має довіря більше до теперішнього консервативного уряду, як до соціялістів і комуністів. Ото ж загально передбачують перемогу консерватистів і прогру комуни.

● **Департамент праці** повідомляє, що в 1959 році 8,700,000 робітників дістали збільшення заробітної платні від трьох до дев'ятнадцять центів за годину праці.

НОВІ КНИЖКИ

ПОЕЗІЯ

Лесич Вадим. НАПЕРЕДОДНІ. Поема. Відбитка з журналу „Вісник", ч. 7-8 (141-142), липень-серпень 1960. Ню Йорк, 8-ка. Стор. 16.

Олександра Черненко. ЛЮДИНА. Поема на 18 пісень. Видавництво „Київ", Филаделфія, 1960. м. 8-ка. Стор. 62/2 нп.

Галя Мазуренко. ПОРОГИ. Видавництво „Дніпрові пороги", Лондон, 1960. м. 8-ка. Стор. 72.

М. І. Мандрика. МАЗЕПА. Поема. Передмова проф. Ярослава Рудницького. Вінніпеґ, Канада, 1960. 8-ка. Стор. 78/1 нп.

Ігор Калиненко. ТРОЯНДНІ ДАЛІ. Збірка друга. Друковано на правах рукопису. Лювен, Бельгія, 1960. 8-ка. Стор 45/3 нп.

УКРАЇНСЬКЕ СВІТАН-ЗІЛЛЯ В КАНАДІ. Ювілейна збірка творів О. Іваха в 40-ліття його праці пером. 1920-1960. В-во „Тризуб", Вінніпеґ, 1960. 8-ка. Стор. 31/1 нп. (Відбитка з „Українського Голосу")

І. Хміль. ГОМІН ПОЛІССЯ (Поезії). Бібліотека Літопису Волині, ч. 5. Накладом автора. Вінніпеґ, Ман., 1960. 8-ка. Стор. 243/11 нп.

ЛІТЕРАТУРОЗНАВСТВО

Любомир Винар. ОСТАП ГРИЦАЙ — ЖИТТЯ І ТВОРЧІСТЬ. „Зарево", Літературна Комісія. Клівленд, 1960. м. 8-ка. Стор. 92. (З портретом О. Грицая).

Богдан Кравців. ЛЕОНІД МОСЕНДЗ І ЙОГО „ОСТАННІЙ ПРОРОК". Накладом Комітету для видання творів Л. Мосендза. Ню Йорк—Торонто, 1960, 8-ка. Стор. 32. (Відбитка вступної статті до роману Л. Мосендза „Останній Пророк").

Борис Олександрів. „СЛОВО О ПОЛКУ ІГОРЕВІМ" — „ПАМ'ЯТНИК СТАРОУКРАЇНСЬКОГО ПИСЬМЕНСТВА. Нарис. Видавництво „Молода Україна". Торонто, 1960. 16-ка. Стор. 32. (Відбитка з журналу „Молода Україна").

МОВОЗНАВСТВО

Записки Наукового Товариства імени Шевченка. Том CIXVIII. Збірник Філологічної Секції, том 29. Пантелеймон Ковалів. ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОРІВНЯННІ З ІНШИМИ СХІДНЬО-СЛОВ'ЯНСЬКИМИ МОВАМИ. Ню Йорк—Париж—Сідней—Торонто, 1960. 8-ка. Стор 240.

ЕНЦИКЛОПЕДІЇ

Наукове Товариство ім. Шевченка. ЕНЦИКЛОПЕДІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА. Словникова частина. Зошит 13. 8-ка. Стор. 961-1040.

Євген Онацький. УКРАЇНСЬКА МАЛА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ. Книжка VII. Літери ЛЕМЕ. Накладом Адміністратури УАПЦеркви в Арґентіні. Буенос Айрес, 1960, 4-о. Стор. 823-948.

РЕЛІГІЯ

Проф. Пантелеймон Ковалів. ПРОБЛЕМА РЕЛІГІЙНОЇ СВІДОМОСТИ. Українська Православна Церква в США. Науково-Богословський Інститут. Ню Йорк—Бавнд Брук, 1960. 8-ка. Стор. 35/1 нп.

ІСТОРІЯ І МЕМУАРИСТИКА

Д-р Матвій Стахів. ЗАХІДНЯ УКРАЇНА. Нарис історії державного будівництва та збройної і дипломатичної оборони в 1918-1923 роках. Том V. Український Робітничий Союз. Національно-освітня Бібліотека. Скрентон, 1960. Сто 8-ка. Стор. 192.

Олекса Кузьма. ЛИСТОПАДОВІ ДНІ 1918 Р. Із шкіцами. Видання друге. Накладом Видавничої Кооперативи „Червона Калина". Львів, 1931—Ню Йорк, 1960. 8-ка. Стор. 443/5 нп, 16 карт і плянів. (Фотодрук із першого львівського видання).

УКРАЇНСЬКА ГАЛИЦЬКА АРМІЯ. У 40-річчя її участи у визвольних змаганнях в 1918-1920 рр. Матеріяли до історії. Том II. Видав хорунжий УСС Дмитро Микитюк. Вінніпеґ, 1960. 8-ка. Стор. 383/1 нп.

Д-р Любомир Винар. ПРОБЛЕМА ЗВ'ЯЗКІВ АНГЛІЇ З УКРАЇНОЮ ЗА ЧАСІВ ГЕТЬМАНУВАННЯ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО 1648-1657. Історична студія. Накладом Української Видавничої Спілки. Лондон, 1960. 8-ка. Стор. 21 нп. (Відбитка з журналу „Визвольний Шлях").

Андрій Качор. РОЛЯ „ПРОСВІТИ" В ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ ЗАХІДНЬОЇ УКРАЇНИ. Українська Вільна Академія Наук. Серія. Літопис УВАН. Накладом Товариства „Просвіта" в Порт Артурі. Вінніпеґ, 1960. 8-ка. Стор. 31/1 нп.

Д-р Тимиш Олесюк. ЯК ЗА ДЕОКЛЕТІЯНА. (Сторінка зі споминів). Накладом автора. Бавнд Брук, 1960. 8-ка. Стор. 26/2 нп.

ГЕОГРАФІЯ І КАРТОГРАФІЯ

В. Кубійович і Е. Жарський. КАРПАТИ. (Відбитка з Енциклопедії Українознавства, III, сторінки 963-974). Париж—Ню Йорк, 1960. 8-ка. Стор. 13/3 нп.

В. Кравців і Г. Колодій. КАРТОГРАФІЯ. (Відбитка з Енциклопедії Українознавства, III, сторінки 977-982). Париж—Ню Йорк, 1960. Стор. 8.

ЗБІРНИКИ Й АЛЬМАНАХИ

Український Вільний Університет. НАУКОВІ ЗАПИСКИ ЧЕ-8 Мюнхен, 1960; ЧЕ 3 Мюнхен, 1959. Стор. 75/5 нп.

НОВИЙ ОБРІЙ. Альманах. Література, мистецтво, культурне життя, ч. 2. В-во „Ластівка", Мельбурн—Аделеаіда, Австралія, 1960. 8-ка. Стор. 239/1 нп.

ШЛЯХАМИ ЗОЛОТОГО ПОДІЛЛЯ. Зредаґував Степан Конрад. Видання комітету „Тернопільщина". Филаделфія, 1960. 8-ка. Стор. 285/3 нп.

НЕВМИРУЩА ПІСНЯ. Ювілейний Альманах Хору „Думка" в Ню Йорку, 1949-1959. Ню Йорк, 1960. 4°. Стор. 111/1 нп.

ПОЛІТИКА І ПУБЛІЦИСТИКА

Проф. М. Гадяцький. ДЖЕРЕЛА МОСКОВСЬКОГО КОМУНІЗМУ. Видання Крайової Управи Спілки Визволення України в Канаді. Торонто, 1960. 8-ка. Стор. 127/1 нп.

ЗА ПРАВОПОРЯДОК В УКРАЇНСЬКІЙ НАЦІОНАЛЬНІЙ РАДІ. 8-ка. Стор. 16. Мюнхен, 1960. (Публікація фракцій УН-Ради, Української Соціялістичної Партії, Українського Національного Демократичного Об'єднання і Союзу Земель Соборної України — Селянської Партії).

Головна Управа Спілки Визволення України. ПРОГРАМА СПІЛКИ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ. Ню Йорк, 1960. 32-а. Стор. 28/4 нп.

МИСТЕЦТВО

ВИСТАВКА УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА. Заходами Українського Виставкового Комітету в Дітройті, 24 вересня — 2 жовтня 1960. Матеріяли до каталогу зібрали С. Гординський, М. Дмитренко і д-р В. Стебельський. Ню Йорк (1960). 8-ка. Стор. 39/1 нп, 32 нп, ілюстрацій.

І. Кошелівець. КІНО. (Відбитка з Енциклопедії Українознавства, III. Сторінки 1038-1040). Париж—Ню Йорк, 1960, 8-ка. Стор. 5/нп.

ДИТЯЧА ЛІТЕРАТУРА

Леся Храплива. ЗАБАВКИ МАРТУСІ. Ілюстрації Ніни Мудрик-Мриц. Видавництво „Українським Дітям". Ню Йорк—Мюнхен, 1960. 4°. Стор. 16 нп.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори Відд. 117, „Запорозької Січі", відбудуться в суботу, дня 19-го листопада 1960 р., в год. 7-ій веч., в приміщенні при 33 Іст 7-ма вул. в Ню Йорку. Всіх членів просимо явитися точно. — С. Кучма, предс.: В. Калина, секр.

ARKA Company DEPARTMENT STORE
48 E. 7th St. New York City
Tel.: GR 3-3550

„ЛИСТОПАДОВІ ДНІ"
В-во „Червона Калина"
Ціна — $5.00

РІЗДВЯНІ КАРТКИ
(Люксусове видання)
14 шт. — $1.00; 30 шт. — $2.00
з Вашим прізвищем:
10 шт. — $1.00; 24 шт. — $2.00
Пересилка моя.
A. JANUSHEWSKY
849 N. Winchester Avenue
Chicago 22, Illinois

● ДО ВИНАЙМУ ●
5-кімн. АПАРТАМЕНТ до ВИНАЙМУ
у БРУКЛИНІ, біля Проспект Парку і сабвею. Для одиноких або подружжя.
Тел.: PResident 8-3423
(по год. 5:00 по пол.)

● BUSINESS OPPORTUNITY ●
BROOKLYN, N. Y.
GREENPOINT — ГРОСЕРНЯ, ДЕЛІКАТЕСИ, лайсенс на пиво, добра продаж перекусок; здавна положена коло мешканевої дільниці і фабрик. Позаду 4 кімн. з лазничкою і душом. Власник відходить з бизнесу. Небувала нагода.
Tel.: EV 3-4636
(між 9-11 ранку)

● РІЗНЕ ●
ВОРОЖБИ і ПОРАДИ
Говорить 7-ма мовами. Розв'язує всі проблеми, без скрупулів. Ґарантія сатисфакції
За інформаціями телеф.:
SWarthmore 8-2903

„НЕЗАБУДЬКИ"
Нова, багатоілюстрована збірка віршів для молоді
Іванни САВИЦЬКОЇ
Вірші з тематикою:
◎ ПАТРІОТИЧНОЮ
◎ РЕЛІГІЙНОЮ
◎ ВЕСНЯНОЮ
◎ ЛІТНЬОЮ ОСІННЮ
◎ та ЗИМОВОЮ
Прекрасне видання
в твердій оправі: $2.50
брошуроване: $2.00
SVOBODA
81-83 Grand Street
JERSEY CITY, N. J.

В. БУДЗИНОВСЬКИЙ:
Гетьман Мазепа
Ціна — $0.25
"SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ІВАН КОВАЛЬЧИК
FUNERAL HOME
COMPLETELY AIR CONDITIONED
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В СТЕЙТІ NEW JERSEY
Ціни приступні для всіх
Обслуга чесна й найкраща
У випадку смутку в родині, кличте, як в день, так і в ночі:
John KOWALCHYK
129 GRAND STREET
cor. Warren Street,
JERSEY CITY 2, N. J.
Tel: HEnderson 4-5131

Петро ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ.
Контрольована температура. Модерна каплиця до ужитку ДАРОМ.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

У НАШІЙ КНИГАРНІ
можна набути
Проф. В. КАТРАНА:
ГРАМАТИКА української мови
Фонетика і морфологія
Видання: Мангайм 1946.
Ціна — $1.00
"SVOBODA"
81-83 Grand Street
JERSEY CITY, N. J.

ЛЮБОМИР ВИНАР:
Остап ГРИЦАЙ
Життя і творчість
Сторінок 92 Ціна $1.50
Замовляти:
"SVOBODA"
P. O. Box 346
JERSEY CITY, N. J.

ВЖЕ ВИЙШЛА З ДРУКУ
велика книжка
Листопадові ДНІ
1918 р.
ОЛЕКСИ КУЗЬМИ
Видання друге, після вичерпаного та остаточно знищеного большевиками першого видання з 1931 року у Львові.
444 сторінки — 13 шкіців — тверда, полотняна обгортка.
Ціна — $5.00
CHERVONA KALYNA — 140 2nd Avenue, New York, N. Y.
SVOBODA — 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
ARKA — 48 East 7th Street, New York, N. Y.

КНИЖКОВІ НОВИНИ
Яр. РУДНИЦЬКИЙ:
З подорожей по Канаді 1949—1959 ..... $1.25
Володимир СІЧИНСЬКИЙ:
Іван Мазепа — людина і меценат $1.00
Микола ШЛЕМКЕВИЧ:
Верхи життя і творчости — промови-доповіді $2.00
Леся ХРАПЛИВА:
У темряві — нариси $1.00
Степан САМІЛЕНКО:
Дні слави — спогади $2.00
Євген МАЛАНЮК:
Остання Весна — поезії $1.50
Юрій БОРЖАВА:
Від угорської Руси до Карпатської України 0.65
Микола ВАЙДА:
Великий Пробудитель Закарпаття — в пам'ять 150-літнього народження о. Александра Духновича 0.60
Належність за книжки слати ТІЛЬКИ чеками або поштовими переказами:
SVOBODA
P. O. Box 346 — JERSEY CITY, N. J.

Увага! НОВА АДРЕСА! Увага!
В. Кузьминський
відійшов від фірми BUTTERLY & GREEN & Co. і проголошує відкриття
ВЛАСНОЇ УКРАЇНСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ
під назвою
CONCORDIA Real Estate Co.
170-13 HILLSIDE AVE. — JAMAICA, L. I. N. Y.
(Тільки 2 бльоки дальше від попереднього місця)
Доїзд сабвеєм до 169-ої вул.
Офіційне відкриття призначене на 17-го ЛИСТОПАДА н. р.
Є приготований великий вибір всяких домів по цілому КВІНСІ.
Чекаємо тільки на формальні полагодження.
В. КУЗЬМИНСЬКИЙ
170-13 Hillside Avenue — JAMAICA, L. I., N. Y.

50 років у бизнесі
БЮРА РЕАЛЬНОСТЕЙ
Запрошуємо всіх наших Знайомих оглянути наш великий вибір 1 і 2-род. ДОМІВ — ранч, партерових домів і доходових апартаментових домів.
Маємо виказ ДОМІВ з цілого Квінсу і Нассав.
Ми, не тільки є представниками бюра реальностей, але також маємо дозвіл на F.H.A. & V.A. позичкової інституції.
Отже, Ви не потребуєте роздобувати грошей на морґеджі, але перевести цілу трансакцію в цьому одному, з більших бюр
Call for appointment — ask for Mr. PAVEL
BUTTERLY & GREEN, Inc.
168-25 Hillside Avenue — JAMAICA, N. Y.
JAmaica 6-6300

ASTORIA, N. Y.
НА ПРОДАЖ
2-род. ДІМ, відокремлені гаражі, 4 і 5 кімнатні апартаменти. — $25,900.
Нові 2-род. ДОМИ, 2, 4½ кімн. апартаменти, винічений підвал, бл. сабвею.
A. DI PAOLA
2915 Astoria Blvd.
Long Island City, N. Y.
Tel.: RA 8-1299
Ask for Mr. Salamon

● ПРАЦЯ ● MALE & FEMALE ●
ЖІНКИ — МУЖЧИНИ
До викінчування ФУТЕР і ПОМІЧНИК.
KRIEGEL FURRIER
903 Bergen Ave., Jersey City
OL 3-2400

● REAL ESTATE ●
ДОМИ на ПРОДАЖ
1-род., мур., з садом і гаражем, коло Fordham Rd. Ціна — $18,500.
2-род., мур., б. Бронкс Парку. Ціна — $20,000.
3-род., мур., з великим садом і гаражем, недалеко Ґанґіл Ровд. — за $30,000.
Є на продаж багато мешканевих домів, які дають 15 і більше відсотків чистого прибутку на рік на вкладений капітал.
DRUJBA REALTY CORP.
3450 Broadway, N.Y.C.
pir 141 вул.
Тел.: AU 1-0194; WA 6-4777

ТАРЗАН, ч. 4553. Зникнення Джіма.

— Я їх бачу тепер! — крикнув Джім. — Дивіться між дерева... Тінь без жадної матерії!

—Ви поденервовані, — заспокоював Тарзан. — Вранці вирішимо, що нам робити,

...Та коли вранці мавполюд збудився, ствердив, що жахом пройнятий Джім Біґґін зник!